

**Protokół z kontroli problemowej
przeprowadzonej w dniach 15-31.12.2010r.
w Regionalnym Ośrodku Polityki Społecznej i Zdrowotnej w Kielcach**

Kontrola przeprowadzona została na podstawie art. 36 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206), art. 22, pkt. 1 i 8 oraz art. 113 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362), rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61 poz. 543), art. 23a ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2006r. Nr 139, poz. 992), art. 17 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz.7).

1. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej i Zdrowotnej w Kielcach działa na prawach Departamentu i wchodzi w skład Urzędu Marszałkowskiego Woj. Świętokrzyskiego.

Nazwa i adres: Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej i Zdrowotnej Al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce. Numer identyfikacji podatkowej: NIP: 959-12-93-724, REGON: 291019005.

Dyrektorem Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej i Zdrowotnej w Kielcach jest Pani Barbara Jakacka-Green.

2. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzania kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, w następującym składzie:

1. Małgorzata Bojar – Starszy Inspektor, upoważnienie Nr 1163/2010 z dnia 06.12.2010 r. (legitymacja służbowa Nr 15) – inspektor kierujący zespołem inspektorów.
2. Magdalena Dzieciaszek – Starszy Inspektor, upoważnienie Nr 1166/2010 z dnia 06.12.2010 r. (dowód osobisty Nr ACA 919863).
3. Agnieszka Herbuś – Inspektor Wojewódzki, upoważnienie Nr 1164/2010/2010 z dnia 06.12.2010 r. (legitymacja służbowa nr 8).
4. Anna Konieczna - Starszy Inspektor, upoważnienie Nr 1165/2010 z dnia 06.12.2010 r. (legitymacja służbowa Nr 14).

3. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrola przeprowadzona została w dniach: 15-31.12.2010 r.

4. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

1. Opracowanie, aktualizowanie i realizacja strategii wojewódzkiej w zakresie polityki społecznej.
2. Organizowanie kształcenia oraz szkolenia zawodowego kadr pomocy społecznej.
3. Rozpoznawanie przyczyn ubóstwa oraz opracowanie regionalnych programów pomocy społecznej wspierających samorządy lokalne w działaniach na rzecz ograniczania tego zjawiska.
4. Inspirowanie i promowanie nowych rozwiązań w zakresie pomocy społecznej.
5. Prowadzenie banku danych o wolnych miejscach w całodobowych placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie województwa.
6. Sporządzanie bilansu potrzeb w zakresie pomocy społecznej.
7. Realizacja zadań w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Kontrolą objęto okres od 01.01.2009 r. do 15.12.2010 r.

5. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków.

Podstawy prawne działania Urzędu Marszałkowskiego w Kielcach określa Statut oraz Regulamin Organizacyjny. Statut został przyjęty uchwałą nr XXXIII/554/09 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 30 grudnia 2009 r., a jego tekst jednolity został ogłoszony w obwieszczeniu Przewodniczącego Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 30.12.2009 r. Regulamin Organizacyjny został przyjęty uchwałą nr 841/08 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 2 kwietnia 2008 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego, uchwała ta z dniem 24 czerwca 2009 r. straciła moc w związku z przyjęciem uchwały nr 1812/09 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 24 czerwca 2009 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego. Do dnia 24 czerwca 2009 r. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej funkcjonował w Departamencie Zdrowia i Polityki Społecznej jako oddział.

Regulamin określa szczegółową organizację oraz tryb pracy Urzędu Marszałkowskiego w Kielcach. W części obowiązującego obecnie Regulaminu w II Rozdziale wymieniono Departamenty i równorzędne komórki organizacyjne wchodzące w skład Urzędu, w tym Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej i Zdrowotnej oznaczony symbolem ROPSZ. Zadania ROPSZ określono w Rozdziale VII Regulaminu.

W skład ROPSZ działającego na prawach departamentu wchodzi następujące oddziały:

- 1) Oddział Polityki Społecznej,
- 2) Oddział Polityki Zdrowotnej.

Z regulaminu wynika, iż Oddział Polityki Społecznej pełni funkcję regionalnego ośrodka polityki społecznej, którego zadania określone zostały w art. 21 i art. 113 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.) (**zał nr 1**). Ponadto Oddziałowi Polityki Społecznej przypisano również realizację zadań wynikających z innych ustaw (np.: ustawa o rehabilitacji zawodowej społecznej i zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, o świadczeniach rodzinnych, o przeciwdziałaniu narkomanii, o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).

Oddział Polityki Społecznej jest podzielony na następujące zespoły:

- a) Zespół ds. Pomocy Społecznej, Rehabilitacji i Profilaktyki,
- b) Zespół ds. Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego w Zakresie Świadczeń Rodzinnych,
- c) Zespół ds. Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki,
- d) Obserwatorium Integracji Społecznej.

W zapisie dot. zakresu działań Zespołu ds. Pomocy Społecznej, Rehabilitacji i Profilaktyki znajduje się zadanie wykonywane przez inny Zespół – tj. zadanie określone w § 86a, pkt 9 dot. planu finansowego świadczeń rodzinnych, które powinno zostać ujęte w zadaniach Zespołu ds. Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego w Zakresie Świadczeń Rodzinnych. Pani Katarzyna Nadolna pracownik Zespołu ds. Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego w Zakresie Świadczeń Rodzinnych, realizuje zadanie wymienione w art. 21 pkt 6 cyt ustawy tj. „prowadzenie banku danych o wolnych miejscach w całodobowych placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie województwa”, które ujęte jest w zadaniach Zespołu ds. Pomocy Społecznej, Rehabilitacji i Profilaktyki. (**zał. nr 2**). W § 86 a, pkt 4 regulaminu ujęto zadanie: *organizowanie kształcenia, w tym prowadzenie publicznych szkół służb społecznych oraz szkolenia zawodowego kadr pomocy społecznej*”. Dodatkowo – co wynika z wykazu do regulaminu (**zał. nr 3a**) - nadzór nad Centrum Kształcenia Pracowników Służb Społecznych w Skarżysku – Kamiennej przypisano

Dyrektorowi Departamentu Promocji, Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki. Z wyjaśnień dyr. B. Jakackiej – Green (**zał. nr 3**) wynika, iż ROPSZ realizuje całość zadania. Wobec powyższego stwierdzić należy, że ROPSZ nie realizuje w pełni przypisanego ustawowo zadania ograniczając się jedynie do organizowania szkoleń dla kadr pomocy społecznej.

W regulaminie w zadaniach ROPSZ nie zostały uwzględnione zadania dot.:

- sporządzania sprawozdawczości oraz przekazywania jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego (art. 21 pkt 7 cyt. ustawy),
- sprawowania przez Marszałka województwa nadzoru przy pomocy regionalnego ośrodka polityki społecznej nad podległymi jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej (art. 113 ust. 3 cyt. ustawy) – ograniczono się jedynie do wskazania nadzoru nad regionalnymi domami pomocy społecznej o charakterze specjalistycznym, które nie funkcjonują w województwie świętokrzyskim.

Z przedstawionej informacji (**zał nr 4**) dot. zatrudnionych pracowników w Oddziale Polityki Społecznej ROPSZ wynika, iż łącznie w w/w Oddziale pracuje 30 osób. Natomiast Zespołowi ds. Pomocy Społecznej, Rehabilitacji i Profilaktyki działającemu w ramach Oddziału ds. Polityki Społecznej liczącemu tylko 7 osób przypisano aż 51 zadań, które są bardzo zróżnicowane tematycznie podczas, gdy np.: Zespół ds. Koordynacji Systemów Zabezpieczeń Społecznych w Zakresie Świadczeń Rodzinnych liczy 15 osób przy realizacji 11 zadań. Pełniącym obowiązki kierownika Oddziału jest. p. Teresa Śliwa, która jednocześnie jest Koordynatorem Zespołu ds. Pomocy Społecznej, Rehabilitacji i Profilaktyki wchodzącego w skład wymienionego Oddziału.

Wobec powyższego stwierdza się, iż nie wszystkie zadania regulaminowe są realizowane przez ROPSZ. Niektóre zadania wykonywane są przez inne zespoły niż wskazuje to regulamin. Z obowiązkowych zadań samorządu województwa wymienionych w cyt. ustawie brak jest w regulaminie dwóch, które określone zostały w art. 21 pkt 7 i art. 113 ust 3.

Ad. 1. Opracowanie, aktualizowanie i realizacja strategii wojewódzkiej w zakresie polityki społecznej.

Zespół kontrolujący stwierdził, iż do czasu zakończenia kontroli samorząd województwa nie posiadał opracowanej strategii wojewódzkiej w zakresie polityki społecznej, co jest poważnym naruszeniem art. 21 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Oznacza to, że od dnia wejścia w życie ustawy tj. 1 maja 2004r. zobowiązującej samorząd do opracowania strategii do chwili obecnej zadanie to nie jest realizowane. Opracowywana strategia pn.: „Wojewódzka strategia rozwiązywania problemów społecznych” posiada niezgodną z ustawą nazwę, co może mieć wpływ na treści jakie będzie zawierała. Ograniczenie się tylko do „rozwiązywania problemów społecznych” może spowodować, że powstanie dokument stanowiący tylko wąski zakres obszaru polityki społecznej. Pracownik ROPSZ, pani Agnieszka Lopart-Starmach przedstawiła kontrolującym pisemną informację dot. podjętych przedsięwzięć w 2010 r. w celu opracowania wojewódzkiej strategii rozwiązywania problemów społecznych na lata 2010-2015 (**zał. nr 5**). Z powyższych wyjaśnień oraz kopii umowy w sprawie opracowywanej strategii przez firmę PwC Polska sp. z o.o. (**zał. nr 6**) wynika, iż prace nad wyłonieniem podmiotu odpowiedzialnego za opracowanie strategii rozpoczęły się 26 marca 2010 r., a zakończyły 22 września podpisaniem umowy z w/w firmą. Zatem prace te trwały aż 6 miesięcy. Z harmonogramu prac stanowiącego załącznik do umowy wynika, że w grudniu powinna powstać prezentacja pełnej diagnozy. Wyjaśnienia dyr. ROPSZ (**zał. nr 7**) nie pozwalają na odpowiedź, czy diagnoza ta została opracowana. Tym samym zaznaczyć należy, że harmonogram prac nad strategią nie został na dzień 31.12.2010 r. zrealizowany. P. B. Jakacka – Green zobowiązała się do dostarczenia w/w dokumentu, po przyjęciu go przez Zarząd

Województwa do tut. Wydziału. Do dnia sporządzenia niniejszego protokołu tj. 31.01.2011 r. Wydział Polityki Społecznej ŚUW nie otrzymał tego dokumentu.

Ponadto do opracowania diagnozy problemów społecznych ROPSZ rozesłał i zebrał ankiety od przedstawicieli gmin i powiatów (**zał. nr 8**). Odesłanie wypełnionej ankiety wyznaczono na dzień 10 grudnia 2010 r. (**zał. nr 8**). Z załączonych przez ROPSZ wyjaśnień wynika, iż ankietę wysłano do gmin w dniu 3 grudnia, natomiast do powiatów w dniu 14 grudnia 2010 r. (**zał. nr 9**). Nałożone terminy były zbyt krótkie w stosunku do gmin i niemożliwe do zrealizowania przez powiaty. Podkreślić należy, iż bezzasadne było zlecenie firmie opracowania strategii przy jednoczesnym zobowiązaniu ROPSZ do dostarczenia nie tylko danych zastanych, ale również do zbierania i opracowywania nowych informacji.

W związku ze znacznym przedłużaniem się prac nad strategią, niewłaściwe staje się uwzględnianie w niej minionego roku 2010.

Ad. 2 . Organizowanie kształcenia oraz szkolenia zawodowego kadr pomocy społecznej.

Organizowanie kształcenia kadr pomocy społecznej zgodnie z art. 21 pkt 2 i art. 113 ust 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej powinno być realizowane przez regionalny ośrodek polityki społecznej. Obecnie organizowaniem kształcenia zajmuje się Departament Promocji, Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki zgodnie z regulaminem Organizacyjnym Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego, co wyjaśnia w piśmie z dnia 27.12.2010 r. dyr. ROPSZ p. B. Jakacka – Green (**zał. nr 9**), choć jest ono ujęte również w zadaniach ROPSZ.

W związku z powyższym oraz z informacji uzyskanych w trakcie kontroli wynika, że w 2009 r. i 2010 r. ROPSZ nie organizował kształcenia i nie wybierał kierunków studiów podyplomowych, jedynie zebrał informacje o kandydatach na studia podyplomowe organizowane przez Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich w Warszawie. Do chwili obecnej żaden z kierunków nie został uruchomiony.

Organizowaniem szkoleń dla kadr pomocy społecznej w ROPSZ zajmuje się Zespół do Spraw POKL i Zespół do Spraw Pomocy Społecznej, Rehabilitacji i Profilaktyki. Informacji na temat szkoleń podczas kontroli udzielała p. Bożena Szymczyk-Kogut, p. Teresa Śliwa i p. Konrad Jantarski.

Źródłem finansowania 29 szkoleń zorganizowanych w 2009 r. i w 2010 r. był Europejski Fundusz Społeczny. Natomiast pozostałe szkolenia (19) finansowane były z budżetu samorządu województwa.

Podczas czynności kontrolnych przedstawiono kontrolującym następujące dokumenty dotyczące szkoleń przeprowadzonych w 2009 r. i 2010 r.:

- Wykaz szkoleń przeprowadzonych w 2009 r. i w 2010 r. (**zał. nr 10**)
- Harmonogram – plan szkoleń na 2009 r. i 2010 r. (**zał. nr 11**)

Z przedstawionego wykazu szkoleń za 2009 r. wynika, iż przeprowadzono 26 szkoleń obejmujących różnorodną tematykę następującymi metodami:

- 13 wykładów, które prowadzone były przez różną liczbę wykładowców, tj. od 2 do 9,
- 5 „wykładów/ warsztatów”, z których każde prowadzone były przez 1 lub 2 osoby,
- 6 warsztatów, z których każdy prowadzony był przez 1 osobę,
- 1 zajęcie superwizyjne, które prowadzone było przez 2 osoby,
- 2 „superwizje/ konsultacje”, z których jedno szkolenie prowadzone było przez 1 osobę, a drugie przez 2 osoby.

Łącznie wykazano, że we wszystkich szkoleniach w 2009 r. uczestniczyło 3614 osób (**zał. nr 10**).

Z przedstawionego wykazu szkoleń zorganizowanych w roku 2010 wynika, iż przeprowadzono 22 szkolenia obejmujące różnorodną tematykę następującymi metodami:

- 2 wykłady/warsztaty, z których jedno prowadzone było przez 1 osobę, a drugie przez 3 osoby,
- 16 warsztatów, które prowadzone były przez 1,2,3 osoby,
- 4 wykłady, które prowadzone były przez 4 lub 7 osób.

Łącznie wykazano, że we wszystkich szkoleniach w 2010 r. uczestniczyło 2740 osób **(zał. nr 10)**.

Zatem w 2009 r. najczęstszą deklarowaną metodą szkoleń były wykłady, natomiast w 2010 r. warsztaty.

Z dwóch szkoleń zorganizowanych w 2009 r. tj.: „Efektywnie, fachowo, skutecznie – zarządzanie jednostką sektora pomocy społecznej” oraz „Warsztat pracownika socjalnego” przeanalizowano 8 list obecności. W harmonogramie zaplanowano w/w szkolenia dla max. 22 osób w każdej grupie, co może wskazywać na to, iż miały to być grupy warsztatowe. Natomiast 6 z 8 list obecności zawiera zdecydowanie większą liczbę uczestników tj. od 39 do 57. Warsztaty prowadzone w grupie liczącej powyżej 15 - 17 osób są mało efektywne, a w grupie powyżej 25 osób niemożliwe do przeprowadzenia.

Ze szkoleń zorganizowanych w 2010 r. tj.: „Przemoc domowa – diagnoza i praca z rodziną”, „Praca z trudnym klientem. Zrozumieć klienta pomocy społecznej”, „Rehabilitacja społeczna osób z zaburzeniami psychicznymi” przeanalizowano 10 list obecności. **(zał nr 16)**. W harmonogramie zaplanowano w/w szkolenia dla max. 20 osób w każdej grupie, analogicznie jak wyżej można domniemywać, iż miały być to grupy warsztatowe. Natomiast we wszystkich listach obecności znajduje się zdecydowanie większa liczba uczestników tj.: od 25 do 41.

Tylko w przypadku szkolenia: „Mazurskie doświadczenia – świętokrzyskie rekomendacje” zaplanowana liczba uczestników zgadzała się z listą obecności.

Zdaniem kontrolujących warsztaty przeprowadzane dla tak licznych grup są mało efektywne. Kontrolujący przeanalizowali listy obecności grupy szkoleniowej nr 4, która uczestniczyła w szkoleniu: „Praca z trudnym klientem – zrozumieć klienta pomocy społecznej”, które zgodnie z wykazem przeprowadzono na 2 zjazdach: pierwszy zjazd - w terminie 25-26.10.2010 r. i drugi zjazd w terminie 15-16.11.2010 r. Porównując listy obecności uczestników w/w szkolenia z łączną liczbą osób przeszkolonych wymienioną w wykazie szkoleń za 2010 r. wynika, że na listach obecności z dwóch zjazdów **(zał nr 16)** znajduje się w sumie 48 podpisów uczestników szkoleń, wśród których tylko 13 osób uczestniczyło w 2 zjazdach. Nieuzasadnione jest przyjmowanie nowych uczestników np. na drugi zjazd szkolenia, podczas, gdy program obejmuje 4 dni, a tym samym nie można uznać, że osoby te zostały przeszkolone pełnym programem szkolenia. Biorąc pod uwagę powyższe niewiarygodne staje się przeszkolenie w w/w szkoleniu łącznie 227 osób **(zał. nr 10)**.

Należy wnioskować, że łączna liczba ujęta osób w wykazie przeszkolonych w 2010 r. jest zawyżona.

Program szkolenia: „Praca z trudnym klientem – zrozumieć klienta pomocy społecznej. Warsztat pracownika socjalnego” jest wadliwie skonstruowany, gdyż np.: czas przeznaczony na de facto 3 tematy: „Praca socjalna ze sprawcami i ofiarami przemocy w rodzinie. Praca z rodzinami objętymi problemem uzależnień” uniemożliwia przekazanie pełnej wiedzy w ciągu 1,5 h **(zał. nr 12)**.

Z informacji uzyskanych od pracowników ROPSZ oraz wyjaśnień zawartych w piśmie z 27.12.2010 r. i z dn. 30.12.2010 r. dyr. B. Jakackiej – Green wynika, iż zapotrzebowanie na tematykę przeprowadzanych szkoleń uzyskiwane jest w oparciu o:

- zebrane informacje od PCPR i OPS **(zał. nr 13)**,
- dane zawarte w Arkuszu Indywidualnej Oceny Szkolenia wypełnianego przez uczestników szkoleń **(zał. nr 14)**.

Kontrolujący przeanalizowali 45 Arkuszy Indywidualnej Oceny Szkolenia nt.: „Ekonomia społeczna w praktyce” – wizyta studyjna Kraków i okolice w dniach 14-16.10.2009 r.,

w których 18 osób (co stanowi 40% w stosunku do ogółu uczestników) wymieniło propozycje tematów kolejnych szkoleń. Beneficjenci wskazywali następujące tematy szkoleń: „Postępowanie z ofiarami i sprawcami przemocy”, „Postępowanie z osobami chorymi psychicznie”, „Zagadnienia prawne w pracy kierownika ops”, „Współpraca instytucji z pomocą społeczną”, „Poszerzenie wiedzy na temat dobrych praktyk w pomocy społecznej”. Stwierdzić należy, że zapotrzebowanie na tematykę szkoleń zbierane jest głównie z PCPR i OPS i dotyczy wyłącznie pracowników tych jednostek, natomiast np. z: DPS i placówek opiek. – wych. zbierane jest sporadycznie i jedynie z ankiet wypełnianych przez uczestników szkoleń. Pracownicy zatrudnieni w DPS-ach czy placówkach opiekuńczo – wychowawczych nie mają możliwości przedstawienia swoich propozycji, gdyż przed organizacją szkolenia ROPSZ nie zbiera w ogóle od nich zapotrzebowania.

W trakcie czynności kontrolnych poddano analizie również udostępnione listy obecności z niżej wymienionych szkoleń przeprowadzonych w 2009 r. i 2010 r.:

- trzech szkoleń z 2009 r. „Efektywnie, Fachowo, Skutecznie” (uczestniczyło w sumie 83 osoby z czego: 16 osób z DPS i 10 z ŚDS nikt z placówki opiek. – wych - **zał. nr 15**),
- dwóch szkoleń z 2010 r. „Przemoc domowa – diagnoza i praca z rodziną” (na ogólną liczbę 56 osób nie uczestniczyli przedstawiciele DPS, ŚDS i placówki opiek. – wych) (**zał. nr 16**),
- wizyty studyjnej z 2010 r. „Mazurskie doświadczenia świętokrzyskie rekomendacje” (na ogólną liczbę 38 osób nie uczestniczyli w nich przedstawiciele DPS, ŚDS i placówek opiek. – wych.),
- „Warsztatu pracownika socjalnego” w 2009 r. – 5 spotkań w różnych terminach (w sumie uczestniczyło 238 osób z czego: 32 osoby z DPS, 4 z ŚDS, nie uczestniczył żaden pracownik z placówki opiek. – wych.),
- warsztatu „Praca z trudnym klientem – zrozumieć klienta pomocy społecznej. Warsztat pracownika socjalnego” w 2010 r. – dla 3 grup w różnych terminach (w szkoleniu uczestniczyło ogółem 61 osób z czego: 3 pracowników z placówek opiek. – wych., 1 z DPS natomiast nie uczestniczyli pracownicy z ŚDS),
- szkolenia „Praca z trudnym klientem: Metody pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnością intelektualną” w 2010 r. – dla 4 grup w różnych terminach (w szkoleniu uczestniczyło 109 osób z czego: 34 pracowników z DPS, 4 z ŚDS, żaden pracownik z placówek opiek. – wych.),
- szkolenia „Rehabilitacja społeczna osób z zaburzeniami psychicznymi” w 2010 r.– dla 4 i 5 grupy w różnych terminach (w szkoleniu uczestniczyło 62 osoby z tego: 12 pracowników z DPS, 11 pracowników ŚDS, natomiast nie uczestniczyli pracownicy z placówek opiek. – wych.).

Z analizy w/w list obecności wynika, że w szkoleniach uczestniczyło łącznie 647 osób z czego: 95 osób zatrudnionych w DPS, 29 osób w ŚDS i 3 osoby zatrudnione w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Zatem w w/w szkoleniach uczestniczyło w stosunku do ogólnej liczby uczestników ok.: 15% pracowników DPS, 4,5% z ŚDS, 0,5% z placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Należy podkreślić, że najmniejszą grupę beneficjentów stanowią osoby zatrudnione w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, dla których brak jest odpowiedniej tematyki szkoleń. Stwierdzić należy, że stan ten wynika również z braku informacji o potrzebach szkoleniowych tej grupy zawodowej. W podobny sposób zostały potraktowane Domy Pomocy Społecznej i Środowiskowe Domy Samopomocy. Natomiast najwięcej szkoleń w latach 2009 i 2010 zorganizowano dla pracowników ośrodków pomocy społecznej i powiatowych centrów pomocy rodzinie.

Z wyjaśnień dyr. ROPSZ p. B. Jakackiej – Green z dn. 30.12.2010 r. (**zał. nr 7**) wynika, iż zainteresowanie szkoleniami pracowników pomocy społecznej, mimo kierowanych zaproszeń, nie jest wysokie pomimo, że udział w szkoleniach jest bezpłatny. ROPSZ nie ma możliwości zobligowania ich do obowiązkowego udziału w szkoleniach.

Nadmienić należy, iż w wykazie szkoleń za rok 2010 znajdują się także szkolenia nie przeznaczone dla pracowników pomocy społecznej: m.in. „Szkolenie dla sprzedawców napojów alkoholowych. Sprzedawca asertywny”, „Szkolenie dla wychowawców, nauczycieli, pedagogów i psychologów szkolnych z zakresu prowadzenia szkolnych programów profilaktycznych”.

Należałoby zatem rozważyć przyczyny niewielkiego zainteresowania oferowanymi szkoleniami, dokonać pełnej diagnozy potrzeb szkoleniowych oraz zaplanować szkolenia dla wszystkich grup pracowników pomocy społecznej.

Ad. 3. Rozpoznawanie przyczyn ubóstwa oraz opracowywanie regionalnych programów pomocy społecznej wspierających samorządy lokalne w działaniach na rzecz ograniczenia tego zjawiska.

W trakcie kontroli inspektorom przedstawiono następujące dokumenty dotyczące realizacji tego zadania:

- Raport pt. „Problem ubóstwa i wykluczenia społecznego w opinii pracowników socjalnych woj. świętokrzyskiego” z lipca 2010r. **(zał. nr 17)**,
- Raport pt „Skala ubóstwa w powiatach i gminach woj. świętokrzyskiego” z września 2010r. **(zał. nr 18)**,
- Projekt Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu na lata 2009 – 2013 z sierpnia 2009 r. **(zał nr 19)** – nie wdrożony,
- pisemną informację sporządzoną przez p. T. Śliwę dotyczącą powyższego projektu **(zał. nr 20)**,
- wyjaśnienia dotyczące sposobu realizacji tego zadania przedstawione zostały w piśmie z dnia 27.12.2010 r. dyr. ROPSZ p. B. Jakackiej – Green **(zał. nr 9)**.

Po analizie w/w dokumentów stwierdzono, że nie rozpoznano przyczyn ubóstwa, a jedynie opisano różne zjawiska łączące się z ubóstwem. Brak jest określenia głównych przyczyn ubóstwa występujących w woj. świętokrzyskim.

Jednocześnie należy zaznaczyć, iż dokumenty dot. problemu ubóstwa powstały dopiero w 2010 r.

Zadania z zakresu diagnozy i identyfikacji problemów społecznych w województwie świętokrzyskim zostały powierzone w lutym 2010 r. Zespołowi Obserwatorium Integracji Społecznej, który jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach POKL Priorytetu VII „Promocja integracji społecznej”. Zespół Obserwatorium wchodzi w skład Oddziału Polityki Społecznej ROPSZ i w pełnym składzie osobowym funkcjonuje dopiero od kwietnia 2010 r.

Natomiast w kwestii opracowywania regionalnych programów pomocy społecznej wspierających samorządy lokalne w działaniach na rzecz ograniczania ubóstwa w sierpniu 2009 r. sporządzono jedynie projekt Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu na lata 2009 – 2013, który nie został wprowadzony z powodu błędu metodologicznego jakim był brak diagnozy **(zał. nr 20)**.

Stwierdza się zatem, iż zadanie ujęte w art. 21 pkt 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej nie było realizowane zarówno w 2009 r. jak i w 2010 r. Podejmowane próby realizacji powyższego zadania (tj. opracowanie w/w 2 raportów oraz Projektu Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu na lata 2009 – 2013 z sierpnia 2009 r., który nie został wdrożony) z przyczyn błędów metodologicznych nie były efektywne.

Ad. 4. Inspirowanie i promowanie nowych rozwiązań w zakresie pomocy społecznej.

Z informacji pisemnej z dnia 30 grudnia 2010 r. (**zał. nr 7**) przedstawionej przez dyrektora ROPSZ p. B. Jakacką-Green wynika, że do działań podjętych w 2009 r. i 2010 r. w celu realizacji powyższego zadania zaliczone zostały m.in.:

Rok 2009 r.:

1. Zorganizowanie konferencji na temat: „Przemoc wobec osób starszych niepełnosprawnych” w ramach obchodów Światowego Dnia Bez Przemocy Wobec Osób Starszych, która odbyła się w dniu 15 czerwca 2009 r. Z programu konferencji (**zał. nr 9/5**) nie wynika, że została omówiona na niej specyfika przemocy wobec tej grupy. Działanie to można uznać jedynie za przedstawienie i omówienie problemu osób starszych.

2. Zorganizowanie konferencji na temat: „Seksualność osób niepełnosprawnych”. P. Teresa Śliwa wyjaśniała, iż zorganizowanie konferencji zostało zlecone w ramach konkursu ofert Stowarzyszeniu „Słoneczna Integracja” działającemu przy Szkole Podstawowej nr 10 z Oddziałami Integracyjnymi w Starachowicach. Uczestniczyło w niej 120 specjalistów, tj.: pedagodzy, nauczyciele i terapeuci. Tematyka konferencji dotyczyła zagadnień sfery emocjonalnej i zachowań osób niepełnosprawnych (**zał. nr 21**). Z informacji uzyskanej od p. Konrada Jantarskiego wynika, że konferencja została zorganizowana w ramach priorytetów ustalonych w „Programie Współpracy Samorządu Województwa Świętokrzyskiego z Organizacjami Pozarządowymi”. Kontrolujący uznali, iż działanie jest realizacją zadania określonego w art. 21 pkt 4 cyt. ustawy.

3. Realizacja programów superwizyjno - konsultacyjnych dla pracowników świetlic socjoterapeutycznych, środowiskowych i placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz dla członków interdyscyplinarnych zespołów przeciwdziałania przemocy. Z w/w informacji pisemnej dyr. ROPSZ wynika, iż zadanie zostało zlecone organizacjom pozarządowym. P. Teresa Śliwa poinformowała kontrolujących, iż zadanie to realizowane było przez Stowarzyszenie „Nadzieja Rodzinie” w Kielcach, Stowarzyszenie „Pomoc Rodzinie Dysfunkcyjnej – Przyszań” w Starachowicach oraz Stowarzyszenie Nauczycieli „Zdrowa Szkoła” w Starachowicach. Z informacji uzyskanej od p. Konrada Jantarskiego wynika, że programy realizowane były w ramach priorytetów ustalonych w „Programie Współpracy Samorządu Województwa Świętokrzyskiego z Organizacjami Pozarządowymi”. Kontrolujący stwierdzili, że programy te służą raczej podnoszeniu efektywności pracy pracowników i ich kwalifikacji, a nie inspirowaniu czy promowaniu nowych rozwiązań w zakresie pomocy społecznej. Zarówno technika superwizji jak i konsultacji są od dawna znanymi działaniami wspierającymi pracowników służb pomocy społecznej.

4. Organizacja Plebiscytu „Świętokrzyski Anioł Dobroci”. Impreza organizowana jest od 2005r. Statuetki przyznawane są osobom i instytucjom, które swym przykładem promują idee bezinteresownej działalności na rzecz drugiego człowieka, w dwóch kategoriach: indywidualnej - dla osób, które ze szczególnym zaangażowaniem i poświęceniem niosą pomoc osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej oraz zespołowej - dla jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, stowarzyszeń oraz organizacji pozarządowych prowadzących działalność w zakresie pomocy społecznej. Z informacji uzyskanych podczas kontroli od p. Teresy Śliwy wynika, że wysoko oceniane są projekty innowacyjne. W 2009 r. statuetkę Anioła Dobroci w kategorii indywidualnej otrzymała p. Zofia Łachut, prowadząca Świętokrzyskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom z Cukrzycą i innymi Schorzeniami. Natomiast w kategorii zbiorowej statuetkę otrzymał Caritas Diecezji Kieleckiej. Specjalne wyróżnienie otrzymał Świętokrzyski Klub Amazonki. W 2010 r. Statuetkę Świętokrzyskiego Anioła Dobroci w kategorii zespołowej otrzymało Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie

PRZYSTAŃ ze Starachowic działające na rzecz ofiar przemocy oraz Stowarzyszenie Abstynentów Klubu RADOŚĆ w Końskich. W kategorii indywidualnej głównej nagrody w roku 2010 nie przyznano, natomiast wyróżnienie w tej kategorii otrzymał Wiesław Pożoga – instruktor w Środowiskowym Domu Samopomocy w Starachowicach. Organizację imprezy kontrolujący uznali za działanie promujące dobre praktyki.

5. Zakup walizki z atrapami narkotyków, która wypożyczana jest jako materiał szkoleniowy Policji, pracownikom socjalnym i nauczycielom. Jak wynika z pisemnej informacji (**zał. nr 7**) jest to „materiał edukacyjny” służący celom edukacyjnym, a nie inspirowaniu czy promowaniu nowych rozwiązań w zakresie pomocy społecznej.

6. Wydanie biuletynu informacyjnego pt.: „Pomoc społeczna – wyzwanie czasu zmian” (**zał. nr 7/4**). Biuletyn wydany został w ramach projektu systemowego „Edukacja receptą na lepsze jutro” w grudniu 2009 r. w nakładzie 1400 sztuk. Rozprowadzany jest on podczas szkoleń i konferencji oraz dostępny w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego w Kielcach. W biuletynie zawarte są m.in. informacje dotyczące szkoleń, które realizowane były w 2009 r. w ramach projektu „Edukacja receptą na lepsze jutro” skierowanych głównie do kadry pomocy społecznej zatrudnionej w PCPR i OPS. Ponadto biuletyn wyjaśnia termin „ekonomia społeczna” oraz nazewnictwo instytucji zaliczonych do sektora ekonomii społecznej przez ROPSZ. Zamieszczono w nim także dane teleadresowe do 12 instytucji sektora ekonomii społecznej. Kontrolujący uznali, iż informacje zawarte w biuletynie mogą inspirować i promować nowe rozwiązania w zakresie pomocy społecznej.

7. Zorganizowanie wizyty studyjnej pod nazwą „Ekonomia Społeczna w Praktyce”. Wizyta została zorganizowana dla 2 grup i odbyła się w woj. małopolskim, w terminach 9-11.09.2009 r. i 14-16.10.2009 r. Łącznie w obu spotkaniach uczestniczyły 92 osoby z OPS, PCPR, DPS i ROPSZ. W trakcie spotkania, które odbyło się w październiku uczestnikom zaprezentowano m.in. zasady funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej (Zakład Aktywności Zawodowej, Warsztaty Terapii Zajęciowej), w których zatrudnia się osoby chore psychicznie. Ponadto zorganizowano wizytę w Stowarzyszeniu Pomocy Wzajemnej „Być razem” oraz w Ogrodzie Doświadczeń im. Stanisława Lema w Krakowie, który powstał w ramach Inicjatywy Wspólnotowej EQAL, a także w firmie socjalnej Cafe Hamlet. Podczas wyjazdu odbyło się również szkolenie nt.: „Ekonomia społeczna w praktyce”, na którym m.in. zapoznano uczestników z zasadami tworzenia przedsiębiorstw społecznych oraz z działalnością Małopolskiego Paktu na Rzecz Ekonomii Społecznej (MPRES). Wizytę studyjną należy potraktować jako działanie inspirowane i promujące.

8. W grudniu 2009 r. opublikowano artykuł w gazecie „Echo Dnia” (**zał nr 22**). Kserokopię artykułu kontrolujący otrzymali od p. Teresy Śliwy. Zawiera on informacje na temat projektów realizowanych w ramach POKL w obszarze pomocy społecznej oraz środków finansowych przeznaczonych na ten cel. Ponadto artykuł opisuje zawód pracownika socjalnego oraz jego rolę w społeczeństwie. Według kontrolujących informacje zamieszczone w prasie stanowią działanie upowszechniające wiedzę na ten temat. Nie inspirowa i nie promuje on nowych rozwiązań.

Działania za 2010 r.:

1. Powołanie Wojewódzkiej Społecznej Rady Seniorów (WSRS) (**zał. nr 23**). Rada powołana została Uchwałą Nr 2642/10 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 2 czerwca 2010 r. w sprawie powołania z inicjatywy Samorządu Województwa Świętokrzyskiego Społecznej Rady Seniorów. „Jest to organ opiniotwórczo – doradczy w sprawach dotyczących osób starszych” (**zał. nr 7**). Działania te mogą inspirować do podejmowania nowych

rozwiązań w zakresie pomocy społecznej wobec osób starszych. Nazwa tej rady wskazuje wprost, że powinni ją tworzyć seniorzy, gdyby brzmiała: ds. seniorów byłaby bardziej czytelna ze względu na to, że obecnie zasiadają w niej nie tylko seniorzy ale również przedstawiciele instytucji i organizacji zajmujących się sprawami seniorów

2. Przygotowanie spotu mającego na celu podniesienie świadomości społeczeństwa i uwrażliwienie go na zjawisko przemocy w rodzinie wobec osób starszych i niepełnosprawnych. Dodatkowo z informacji uzyskanych od p. Teresy Śliwy wynika, że spot miał na celu również dotarcie do osób będących ofiarami i świadkami przemocy w rodzinie. Spot emitowany był w dniach od 12 listopada do 15 grudnia 2010 r. w Radio Kielce Łącznie wyemitowano 44 spoty. Poprzez w/w działanie Samorząd Województwa Świętokrzyskiego włączył się w Ogólnopolską Kampanię Przeciwdziałania Przemocy Wobec Osób Starszych. Działanie to nie inspirowało i nie promuje nowych rozwiązań w zakresie pomocy społecznej, a jedynie sygnalizuje istnienie problemu.

3. Świadczenie poradnictwa dla OPS i PCPR w zakresie realizacji projektów systemowych POKL. Z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, że doradztwo dotyczy: procesu przygotowania wniosku o dofinansowanie projektu, zasad finansowania projektów systemowych, podpisania umowy o dofinansowanie projektu, przygotowania jednostki do realizacji projektu pod kątem formalno-prawnym, rekrutacji uczestników, narzędzi i instrumentów realizacji aktywnej integracji, zasad rozliczania projektów, monitorowania postępu finansowego i rzeczowego w projekcie oraz zasad wprowadzania zmian w projekcie. Doradztwo odbywa się w formie: pisemnej, telefonicznej, za pomocą internetu oraz osobistej porady. Poradnictwo i doradztwo, o którym mowa dotyczy projektów realizowanych w obszarze pomocy społecznej, jednak nie są to działania, które można uznać za inspirujące czy promujące nowe rozwiązania w tym zakresie. Działania te sprowadzają się do udzielenia instruktażu technicznego.

4. Zlecenie organizacjom pozarządowym zadania dotyczącego realizacji programów mających na celu umocnienie i rozwój instytucji ekonomii społecznej w województwie świętokrzyskim. Działanie ma na celu upowszechnianie i promowanie rozwiązań w zakresie ekonomii społecznej. Zadanie realizowane było przez Caritas Diecezji Kieleckiej, Stowarzyszenie na Rzecz Osób Bezrobotnych w Ostrowcu Świętokrzyskim, Stowarzyszenie Świętokrzyski Bank Żywności w Ostrowcu Świętokrzyskim. Z informacji od p. Konrada Jantarskiego wynika, że programy realizowane były w ramach priorytetów ustalonych w „Programie Współpracy Samorządu Województwa Świętokrzyskiego z Organizacjami Pozarządowymi”. Kontrolujący uznali to działanie za promowanie nowych rozwiązań w zakresie pomocy społecznej.

5. Wydanie biuletynu informacyjnego pt.: „Rodzina w centrum uwagi” (**zał. nr 7/3**). Biuletyn wydany został w ramach projektu systemowego „Edukacja receptą na lepsze jutro” w grudniu 2010 r. w nakładzie 1200 egzemplarzy. Biuletyn rozprowadzany jest podczas szkoleń i konferencji oraz dostępny w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego w Kielcach. W biuletynie zawarte są m.in. informacje odnoszące się do zagadnień dotyczących rodziny, przemocy w rodzinie oraz oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy. Po przeanalizowaniu treści zamieszczonych w biuletynie należy stwierdzić, że brak jest informacji na temat: „Wytyczne w zakresie ochrony ofiar przemocy w rodzinie...”, który został wykazany w spisie treści. Według kontrolujących biuletyn stanowi charakterystykę w/w zagadnień, a nie jest działaniem inspirującym czy promującym nowe rozwiązania w zakresie pomocy społecznej

6. Zorganizowanie wizyty studyjnej w woj. warmińsko-mazurskim pod nazwą „Ekonomia Społeczna w Praktyce”. Z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, że były to 2 wizyty dla 2 grup zorganizowane w terminach 7-10.09.2010 r. i 14-17.10.2010 r. Łącznie w obu spotkaniach uczestniczyło 88 osób z OPS, PCPR, DPS i ROPSZ. Podczas wrześniowego spotkania uczestnicy odwiedzili Fundację „Sławek” i zapoznali się z jej zakresem działalności, następnie Nidzicką Fundację Rozwoju Nida, a także Wioskę Garncarską – przedsiębiorstwo społeczne. Ponadto zorganizowano szkolenie z zakresu tworzenia przedsiębiorstw społecznych, na którym omówiono mazurskie przykłady inicjatyw z zakresu ekonomii społecznej tj.: Mikropożyczki, Fundusz Poręczeń Kredytowych, Mazurski Pakt na Rzecz Ekonomii Społecznej. Wizytę studyjną podobnie jak w roku 2009, należy potraktować jako działanie inspirujące i promujące.

7. Realizowanie Programu Integracji Społecznej, w ramach Poakcesyjnego Programu Wsparcia Obszarów Wiejskich wdrożonego przez MPiPS we współpracy z rops-ami. Program realizowany był przez 42 gminy woj. świętokrzyskiego. Działania dotyczyły m.in. rozwoju bazy instytucji pomocy społecznej i oświaty dla dzieci, rodzin i osób starszych (**zał. nr 24**). Udział ROPSZ sprowadza się do opiniowania gminnych strategii rozwiązywania problemów społecznych, stwierdzania zgodności przedkładanych planów działania zgodnych ze strategią oraz okresowe wizytowanie gmin i usługodawców w celu monitorowania podjętych działań, weryfikowania i generowania z systemu MIS (system informacji zarządczej, który został zaprojektowany na potrzeby Poakcesyjnego Programu Wsparcia Obszarów Wiejskich) zbiorczych zestawień wprowadzonych do systemu przez gminy wniosków o zaliczki oraz przekazywanie ich do wojewody celem uruchomienia dotacji, uzgadnianie miesięcznego planu prac konsultanta regionalnego podlegającego koordynatorowi programu integracji społecznej MPiPS. W związku z powyższym należy stwierdzić, że częściowo są to działania inspirujące i promujące nowe rozwiązania w zakresie pomocy społecznej.

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że spośród 15 wymienionych przez ROPSZ działań, podjętych w latach 2009-2010, w celu realizacji zadania określonego w art. 21 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej, tylko 7 z nich (z tego: 4 działania wykazane w 2009r. i 3 w 2010 r.) kontrolujący uznali za działania w pełni promujące lub inspirujące nowe rozwiązania w zakresie pomocy społecznej.

Ad. 5. Prowadzenie banku danych o wolnych miejscach w całodobowych placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie województwa.

Z wyjaśnień p. Katarzyny Nadolnej - pracownika odpowiedzialnego za zamieszczanie danych w banku danych o wolnych miejscach w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz przedstawionej w trakcie kontroli dokumentacji wynika, że bank prowadzony jest w formie tabeli (**zał. nr 25**). Informacja o wolnych miejscach w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych zamieszczana jest na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach. Dane aktualizowane i zamieszczane są w BIP co kwartał. Na początku każdego roku kalendarzowego ROPSZ przesyła pismo do Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie funkcjonujących na terenie województwa z prośbą o przesłanie informacji zwrotnej z danymi wyszczególnionymi w tabeli, o której mowa powyżej. Ponadto w w/w piśmie podane są konkretne terminy w poszczególnych kwartałach do kiedy należy przysyłać informacje. Przykładowo w 2010 r. były to: do dnia 10.04.2010 r. (stan na koniec I kwartału), do dnia 10.07.2010 r. (stan na koniec II kwartału), do dnia 10.10.2010 r. (stan na koniec III kwartału), do dnia 10.01.2011 r. (stan na koniec IV kwartału). W piśmie ROPSZ prosi

również PCPR-y o to, aby informowano go o zmianach dotyczących placówek istniejących jak i nowopowstających.

Po przeanalizowaniu danych za III kwartał zamieszczonych w BIP w tabeli pt.: „Bank Danych o Wolnych Miejscach w Placówkach Opiekuńczo-Wychowawczych na terenie Województwa Świętokrzyskiego” kontrolujący stwierdzili, że część z nich jest nieaktualna i dot.:

- nazw placówek w: Nagłowicach, Nieskurzowie Nowym, Małachowie,
- imion i nazwisk dyrektorów placówek w: Pacanowie i Kazimierzy Wielkiej,
- wykazania w banku placówki rodzinnej w Kielcach, ul. Struga 1/1 zlikwidowanej w kwietniu 2010 r.,
- nie uwzględnienia w banku nowopowstałej niepublicznej placówki rodzinnej ul. Struga 1/1, w Kielcach,
- ponadto w banku wykazano nieaktualną liczbę miejsc i ogółem liczbę miejsc w następujących placówkach w: Winiarach, Nagłowicach, Nieskurzowie Nowym, Małachowie oraz RDD w: Nowym Garbowie, Małogoszczu, Miąsowej. Ponadto należy zaznaczyć, iż w III kwartale w prawie wszystkich placówkach liczba miejsc ulegała zmianie. Dane zbierane są zbyt rzadko, w związku z czym są nieaktualne. Aktualizacja informacji zawartych w banku danych zbierana raz na kwartał jest bezzasadna. Dane o wolnych miejscach w placówkach powinny być aktualizowane na bieżąco (tzn. codziennie). Należy zatem uznać, że bank danych nie spełnia swojej funkcji, ponieważ w przypadku zaistnienia konieczności natychmiastowego umieszczenia dziecka w placówce jest to utrudnione ze względu na brak rzetelnej i aktualnej informacji. Ponadto dostęp do informacji o wolnych miejscach w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych zamieszczonej na stronie BIP Urzędu Marszałkowskiego w Kielcach jest ograniczony, ponieważ trudno ją odnaleźć na w/w stronie.

Ad. 6. Sporządzanie bilansu potrzeb w zakresie pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 21 pkt. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej do zadań samorządu województwa należy sporządzanie bilansu potrzeb w zakresie pomocy społecznej i przekazywanie go wojewodzie do dnia 1 marca każdego roku.

W 2010 r. opracowywaniem dokumentu pn.: „Bilans potrzeb w zakresie pomocy społecznej” zajmował się Zespół Obserwatorium Integracji Społecznej. Uchwałą Nr 2430/10 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 24 lutego 2010r. przyjęto i zatwierdzono „*Bilans potrzeb w zakresie pomocy społecznej na rok 2010*” (**zał. nr 26**). Dokument powstał na podstawie danych otrzymanych od gmin i powiatów woj. świętokrzyskiego. Przedstawiciele gmin i powiatów zostali poinformowani pismem o podjętych przez ROPSZ pracach nad sporządzeniem bilansu oraz o konieczności wypełnienia i odesłania formularzy tabel umieszczonych na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego (**zał. nr 27**). W 2010 r. ROPSZ opracował bilans potrzeb w zakresie pomocy społecznej poprzez zbindowanie tabel nadesłanych przez samorządy terytorialne i jako podsumowanie potrzeb załączył scalone dane przesłane przez ops-y i pcpr-y i porównał je z danymi za 2009 r. W dokumencie przedstawiono dane w zakresie planowanych na 2010 r. środków finansowych niezbędnych **samorządom gminnym** dotyczących zadań zleconych i własnych - w porównaniu do roku 2009 r. Ujęto tam również m.in. potrzeby w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez pracowników pomocy społecznej w woj. świętokrzyskim, gdzie wskazano przykładową tematykę szkoleń. W bilansie wymieniono ponadto powody ubiegania się osób o pomoc społeczną, wśród których znalazły się m.in.: ubóstwo, bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych. Odnośnie potrzeb w zakresie pomocy społecznej w **powiatach** przedstawiono potrzeby na 2010 r. m.in. w zakresie utrzymania i prowadzenia PCPR-ów - w porównaniu z rokiem 2009.

Szczegółowe dane liczbowe dotyczące poszczególnych zadań z zakresu pomocy społecznej zarówno samorządów gminnych jak i powiatowych przedstawiono w załączonych do bilansu tabelach. Analizując powyższe dane liczbowe dot. przykładowo planu potrzeb w zakresie podnoszenia kwalifikacji pracowników zatrudnionych w ośrodkach pomocy społecznej stwierdza się, iż nie można z nich wyciągnąć jasnych i rzetelnych wniosków (**zał. nr 28**). Koordynator Zespołu Obserwatorium Integracji Społecznej p. M. Kocia wyjaśnił, iż dane liczbowe ujęte w tabelach być może nie są rzeczywiste i nie odzwierciedlają aktualnego zapotrzebowania jops na podnoszenie przez pracowników kwalifikacji, ale wynika to z faktu, że jops-y mogą błędnie wypełniać poszczególne tabele. Pan M. Kocia stwierdził, że Zespół Obserwatorium nie ma możliwości wyegzekwowania od jops rzetelnych danych ani też sprawdzenia poprawności wypełniania przez nich załączonych tabel. Ponadto zdaniem p. M. Kocia, brak jest opracowanych narzędzi co do formy sporządzania bilansu. Zespół Obserwatorium powstał w lutym 2010 r., kiedy działania nad opracowywaniem bilansu zostały już podjęte, zatem zbyt mało czasu było również na wypracowanie nowych, rzetelnych metod. W przyszłości Zespół zamierza wypracować nowy, bardziej szczegółowy sposób sporządzania bilansu.

W 2009 r. opracowywaniem *Bilansu potrzeb w zakresie pomocy społecznej* zajmował się p. Konrad Jantarski – pracownik zespołu ds. pomocy społecznej, rehabilitacji i profilaktyki. Opracowywanie dokumentu odbywało się w podobny – opisany wyżej – sposób. Zebrane informacje miały na celu określenie rozmiaru zapotrzebowania na różne formy świadczeń i konieczności zarezerwowania odpowiednich środków finansowych na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej zgłaszanych przez samorządy gminne i powiatowe.

Zarówno w bilansie za 2009 r. jak i za 2010 r. brak jest informacji dot. potrzeb w zakresie rozwoju infrastruktury i różnych form pomocy społecznej wymienionych w cyt. ustawie w: art. 17 ust. 1 pkt 12 i ust. 2 pkt 3, art. 18 ust. 1 pkt 5, art. 19 pkt 4, 10, 11, 12 i art. 20 ust 1 pkt 2. Wymienione dane dotyczą głównie potrzeb w zakresie środków finansowych oraz potrzeb w zakresie planowanego zatrudnienia w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej.

Zaznaczyć należy, iż samorząd województwa nie posiada opracowanej metody sporządzania bilansu potrzeb w zakresie pomocy społecznej pomimo obowiązku realizacji tego zadania od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Ad. 7. Realizacja zadań w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2006 r., Nr 139, poz. 992 z póź. zm.) samorząd województwa realizuje zadania w zakresie świadczeń rodzinnych jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej. W Regionalnym Ośrodku Polityki Społecznej i Zdrowotnej Urzędu Marszałkowskiego ww. zadania realizuje zespół ds. koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie świadczeń rodzinnych. Koordynatorem Zespołu jest Pani Jolanta Wojtacha – Główny Specjalista, która posiada upoważnienie Marszałka Województwa z dnia 24 marca 2009 r. do załatwiania spraw dotyczących realizacji świadczeń rodzinnych w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego i wydawania w tych sprawach decyzji (**zał. nr 29**).

Zadania Zespołu opisane są w § 86 b) Regulaminu Urzędu Marszałkowskiego i należą do nich:

1. pełnienie funkcji instytucji właściwej w związku z udziałem RP w koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w przypadku przemieszczania się osób w granicach UE i EOG,
2. wydawanie decyzji w sprawach, w których mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego – świadczenia rodzinne przyznane decyzją wydaną przez marszałka województwa wypłaca organ właściwy,

3. ustalanie czy w przekazanych sprawach z organu właściwego mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,
4. informowanie organu właściwego, iż w danej sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,
5. wnioskowanie o uchylenie decyzji przyznającej świadczenia rodzinne przez organ właściwy od dnia, w którym osoba stała się uprawniona do świadczeń rodzinnych w innym państwie w związku ze stosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,
6. wydawanie decyzji w sprawach świadczeń rodzinnych w przypadku wyjazdu członka rodziny do państwa, w którym mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego od dnia, w którym osoba stała się uprawniona do świadczeń rodzinnych w innym państwie w związku ze stosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,
7. przekazanie sprawy organowi właściwemu w celu ustalenia prawa do świadczeń rodzinnych – w przypadku gdy członek rodziny osoby uprawnionej do świadczeń rodzinnych przebywa poza granicami RP oraz poinformowanie o tym fakcie organu właściwego w celu dalszego postępowania w sprawie w przypadku gdy w sprawie nie mają zastosowania przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,
8. dochodzenie nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych w sprawach, w których mają zastosowania przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,
9. umarzanie w całości lub w części kwot nienależnie pobranych świadczeń w przypadku potrącenia nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych ze świadczeń wypłacanych zgodnie z przepisami o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego przez państwo, w którym mają zastosowania przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,
10. współpraca z instytucjami łącznikowymi oraz instytucjami właściwymi w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie świadczeń rodzinnych,
11. przyjmowanie wniosków, formularzy w ramach zadania koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie świadczeń rodzinnych.

Wymienione wyżej zadania są zgodne z zapisami art. 21 i art. 23a ustawy o świadczeniach rodzinnych.

W zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego skontrolowano:

- 1) stan zatrudnienia w Zespole ds. koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie świadczeń rodzinnych, w tym:
 - liczbę etatów
 - zakresy czynności
- 2) ilość spraw i sposób realizacji zadań
- 3) wydatkowanie przekazywanej z budżetu państwa dotacji:
 - wynagrodzenia
 - tłumaczenia.

Ad 1) Stan zatrudnienia w Zespole ds. koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie świadczeń rodzinnych

Zgodnie z pisemną informacją uzyskaną od Dyrektora Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej i Zdrowotnej Pani Barbary Jakackiej-Green z dnia 15 grudnia 2010 r. (**zał. nr 30**) na koniec 2009 r. w Zespole było zatrudnionych 16 osób (16 etatów), w tym:

- 10 osób (10 etatów) było finansowanych z dotacji z budżetu państwa
- 6 osób (6 etatów) – ze środków własnych samorządu województwa.

Na koniec listopada 2010 r. pracowało 15 osób (15 etatów), w tym:

- 9 osób (9 etatów) było finansowanych z dotacji z budżetu państwa

- 6 osób (6 etatów) – ze środków własnych samorządu województwa.

Stan zatrudnienia w poszczególnych miesiącach 2009 r. i do 30 listopada 2010 r. przedstawiono w tabeli, będącej załącznikiem do pisma Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej i Zdrowotnej znak: ROPSZ.I.8128-49/10/JW z dnia 23.12.2010 r. (**zał. nr 31**).

Z analizy w/w tabeli wynika, że na początku roku 2009 w Zespole ds. koordynacji zatrudnionych było 10 osób, natomiast od maja 2009 r. do marca 2010 r. liczba pracowników była stała i pozostawała na poziomie 16 osób. W kwietniu 2010 r. liczba osób zajmujących się koordynacją wzrosła do 19, następnie malała, by w październiku i listopadzie pozostać na poziomie 15 osób. W 2009 r. przez 5 miesięcy 1 osoba przebywała na urlopie macierzyńskim, a w listopadzie 2010 r. 1 osoba udała się na zwolnienie lekarskie związane z ciążą.

Powyższe zestawienie wskazuje na wzrost zatrudnienia w Zespole ds. koordynacji w ciągu 2 lat o 5 etatów.

Na podstawie skontrolowanych zakresów czynności 15 pracowników Zespołu (**zał. nr 32**) stwierdzono następujący podział zadań:

- 1 osoba koordynuje prace Zespołu,
- 3 osoby mają w swych obowiązkach wszczynanie postępowania,
- 6 osób zajmuje się ustalaniem czy w przekazanych sprawach mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz dochodzeniem nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych w sprawach, w których mają zastosowanie przepisy o koordynacji,
- 3 osoby zajmują się zakończeniem spraw, czyli potwierdzaniem danych osobowych w formularzach obowiązujących w państwach członkowskich UE, EOG i Szwajcarii,
- 1 osoba ma w zakresie obowiązków zarówno wszczęcie postępowań, jak i ustalanie czy w przekazanych sprawach mają zastosowanie przepisy o koordynacji oraz dochodzenie nienależnie pobranych świadczeń,
- 1 osoba ma w zakresie obowiązków zarówno ustalanie czy w przekazanych sprawach mają zastosowanie przepisy o koordynacji oraz dochodzenie nienależnie pobranych świadczeń, jak i zakończenie spraw.

Ponadto 3 osoby posiadają dodatkowo w swych zakresach czynności tłumaczenie tekstów z języka obcego (2 os. – z języka angielskiego, 1 os. – z języka niemieckiego).

W przypadku 1 osoby stwierdzono, że w zakresie czynności zawarto punkt, który nie jest związany z realizacją zadań dotyczących koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, lecz dotyczy prowadzenia banku danych o wolnych miejscach w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie województwa.

Biorąc pod uwagę, że rozpatrywanie spraw, według skontrolowanych zakresów czynności, składa się z 3 etapów: wszczynania postępowania, postępowania sprawdzającego i zakończenia sprawy, można wnioskować, że jedną sprawą zajmuje się minimum 3 pracowników.

Spośród wszystkich pracowników Zespołu 9 osób posiada w swych kompetencjach wydawanie decyzji w sprawach świadczeń rodzinnych w związku z koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego. Natomiast z ustnych wyjaśnień pracownika wynika, iż tylko koordynator Zespołu ma upoważnienie do wydawania decyzji. Zdaniem inspektorów zapis w zakresach czynności 8 pracowników w brzmieniu: „wydawanie decyzji” jest błędny, ponieważ w rzeczywistości dotyczy sporządzania projektów decyzji.

Ad 2) Ilość spraw i sposób realizacji zadań

a) ilość spraw

W związku z tym, że Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej i Zdrowotnej na pisemną prośbę tut. Wydziału znak: PS.I.0932-1/5/10 z dnia 21.12.2010 r. nie wykazał liczby pism przychodzących i wychodzących w poszczególnych miesiącach 2009 r. i 2010 r.,

inspektorzy sprawdzili sprawozdania rzeczowo-finansowe w zakresie liczby spraw wpływających oraz wydanych decyzji w czterech kwartałach 2009 r. i w trzech kwartałach 2010 r., które przedstawia tabela Nr 1 (**zał. nr 51**).

Z przedstawionego zestawienia wynika, że pod koniec III kwartału 2010 r., w stosunku do tego samego okresu w roku poprzednim zmalała ilość spraw wpływających. W związku z tym w ocenie Zespołu Kontrolującego zwiększenie zatrudnienia w badanym okresie o 6 etatów nie ma uzasadnienia w ilości załatwianych spraw, a obniżenie zatrudnienia o 1 etat od października 2010 r. nie ma istotnego wpływu.

Tendencję malejącą można również zaobserwować w przypadku wydanych przez ROPSZ decyzji administracyjnych: w 2009 r. wydano 1365 decyzji, w tym do końca III kwartału – 981 decyzji, a do końca III kwartału 2010 r. wydano 752 decyzje.

b) sposób realizacji zadań

„Termin realizacji zadania zależy od tego, czy wraz z formularzem z zagranicznej instytucji właściwej, bądź wnioskiem przekazanym przez ośrodek pomocy społecznej wpłyną wszystkie wymagane dokumenty. Jeśli tak, to odesłanie do właściwego kraju wypełnionego formularza lub wydanie decyzji zajmuje kilka dni. Jeśli konieczne jest uzupełnienie dokumentów załatwienie sprawy może trwać kilka miesięcy. Wysyłane są wówczas pisma do klienta o dostarczenie brakujących danych, do właściwego ośrodka pomocy społecznej z prośbą o informacje czy świadczenia rodzinne były pobierane w Polsce oraz do innych instytucji, takich jak: USC, ZUS, KRUS, PUP, urząd miasta lub gminy między innymi o potwierdzenie zameldowania, aktywności zawodowej” (wyjaśnienia ROPSZ z dnia 23.12.2010 r. znak: ROPSZ.I.8128-49/10/JW – **zał. nr 31**).

Jednakże w ocenie kontrolujących terminy załatwiania wielu spraw ulegają wydłużeniu między innymi z powodu:

1. załatwiania jednej sprawy przez kilku pracowników Zespołu (opis str. 14-15 niniejszego protokołu)
2. wysyłania pism do kilku podmiotów z żądaniem potwierdzenia tej samej informacji (opis str. 16-17 niniejszego protokołu)
3. zobowiązywania właściwych ośrodków pomocy społecznej do zbierania wszystkich informacji niezbędnych do ustalenia sytuacji rodziny (nie tylko tych, które dotyczą pobierania świadczeń rodzinnych w Polsce), np. pismo do Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Kielcach znak: ROPSZ.I.8150-63/10/KN z dnia 22.01.2010 r. – **zał. nr 33**. Taki sposób realizacji zadania przez ROPSZ budzi zastrzeżenia inspektorów, ponieważ jest niezgodny z przepisem art. 23a ustawy o świadczeniach rodzinnych w związku z art. 52 kpa, zgodnie z którym marszałek województwa może zwrócić się do gminy o wezwanie osoby, której dotyczy sprawa, jedynie o dostarczenie niezbędnych dokumentów, a nie żądać od gminy zbierania wszystkich wymaganych dokumentów.

W trakcie kontroli skontrolowano losowo wybrane teczki spraw o następujących numerach:

1. ROPSZ.I.8150-63/10

L.p.	Data pisma: a) wpływu b) sporządzenia c) wysłania	Sposób załatwienia sprawy
1.	a) 14.01.2010	Wpłynął formularz UK-PL z Wielkiej Brytanii
2.	b) 22.01.2010, c) 25.01.2010	Wezwanie do klientki o dostarczenie dokumentów, m.in. - potwierdzających zameldowanie,

		- zatrudnienie męża za granicą wraz z tłumaczeniem dokumentów, - własną aktywność zawodową, - o pobieraniu bądź nie świadczeń rodzinnych
3.	b) 22.01.2010, c) 25.01.2010	Wysłano pismo do MOPR w Kielcach o zebranie wymaganej dokumentacji, m.in. - potwierdzenie pobierania bądź nie świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, - umowa o pracę za granicą wraz z tłumaczeniem dokumentów - data podjęcia zatrudnienia
4.	b) 28.01.2010, c) 29.01.2010	Wniosek do Urzędu Miasta w Kielcach o udostępnienie danych dot. zameldowania
5.	b) 2.02.2010, a) 6.02.2010	Odpowiedź z MOPR w Kielcach o nie pobieraniu funduszu alimentacyjnego
6.	a) 5.02.2010	Pismo z UM Kielce z danymi osobowymi dot. zameldowania
7.	a) 9.02.2010	Oświadczenie klientki o zatrudnieniu męża w Wielkiej Brytanii wraz z dokumentami, w tym zaświadczenie z MOPR
8.	a) 23.02.2010	Oświadczenie klientki wraz z dokumentem o pobieraniu zasiłku na dzieci w Wielkiej Brytanii
9.	c) 25.02.2010	Informacja do klientki o odesłaniu formularza UK-PL do Wielkiej Brytanii
10.	b) 24.02.2010, c) 1.03.2010	Pismo z MOPR w Kielcach wraz z wymaganymi dokumentami dot. sytuacji rodzinnej klientki, w tym oświadczenie klientki o dochodach męża za granicą
11.	b), c) 9.03.2010	Wezwanie klientki o uzupełnienie dokumentów o dochodach męża
12.	b), c) 9.03.2010	Informacja do MOPR w Kielcach, w jakich okresach mają zastosowanie przepisy o koordynacji
13.	a) 23.03.2010	Oświadczenie klientki o dochodach męża za granicą
14.	b) 8.04.2010, a) 12.04.2010	Pismo z SKO o udostępnienie kopii dokumentów
15.	b), c) 13.04.2010	Pismo do SKO przekazujące kopie dokumentów
16.	b) 4.05.2010, a) 13.05.2010	Postanowienie SKO o wszczęciu postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji MOPR w Kielcach
17.	b) 21.05.2010, a) 6.05.2010	Decyzja SKO o stwierdzeniu nieważności decyzji MOPR w Kielcach
18.	b), c) 28.05.2010	Pismo do MOPR w Kielcach o przesłanie wniosku klientki o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego wraz z dokumentacją
19.	b) 11.06.2010, a) 16.06.2010	Pismo z MOPR w Kielcach wraz z decyzją uchylającą prawo do świadczeń rodzinnych
20.	b), c) 23.06.2010	Decyzja Marszałka Nr 408/I/8151/2010 z dnia 23.06.2010 przyznająca świadczenia na okres od 1.05.2005 do 31.08.2005, przesłana do klientki
21.	b), c) 23.06.2010	Pismo do MOPR w Kielcach przesyłające decyzję Marszałka
22.	b) 5.07.2010, a) 9.07.2010	Pismo z MOPR w Kielcach przekazujące akta w sprawie klientki

23.	b), c) 15.07.2010	Decyzja Marszałka Nr 454/8151/2010 z dnia 14.07.2010 r. odmawiająca przyznania świadczeń na okres od 1.09.2005 do 31.08.2006, przesłana do klientki
24.	b), c) 13.08.2010	Decyzja Marszałka Nr 454/I/8151/2010 z dnia 13.08.2010 r. zobowiązująca do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń za okres od 1.05.2005 do 1.09.2006, przesłana do klientki
25.	b), c) 13.08.2010	Pismo do MOPR w Kielcach przesyłające decyzję o zwrocie nienależnie pobranych świadczeń
26.	b) 11.10.2010, a) 4.10.2010	Pismo z MOPR w Kielcach o wpłacie nienależnie pobranych świadczeń przez klientkę w dniu 24.09.2010

Na podstawie analizy przedstawionego powyżej toku postępowania wyjaśniającego stwierdzono, iż wysyłane są pisma do kilku podmiotów z żądaniem potwierdzenia tej samej informacji dotyczącej sytuacji rodziny, na przykład w pkt. 2 i 3 zobowiązano klientkę oraz MOPR w Kielcach do przesłania potwierdzenia pobierania bądź nie świadczeń rodzinnych (**zał. nr 33 i 34**).

Dodatkowo ROPSZ wysłał zapytanie do Urzędu Miasta w Kielcach (pkt. 4) o udostępnienie danych dotyczących zameldowania ojca dzieci, zamiast obojga rodziców, co nie powodowałoby żądania potwierdzenia zameldowania od matki dzieci.

2. ROPSZ.I.8150-1211/09

L.p.	Data pisma: a) wpływu b) sporządzenia c) wysłania	Sposób załatwienia sprawy
1.	b) 25.08.2009 a) 28.08.2009	Postanowienie MOPS w Starachowicach o przekazaniu wniosku o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego wraz z oświadczeniem klientki, że pracuje w Wielkiej Brytanii od 1.05.2009
2.	b) 01.09.2009, c) 2.09.2009	Pismo do PUP w Starachowicach o informacje czy mąż klientki zamieszkujący w Polsce jest zarejestrowany jako bezrobotny
3.	b) 01.09.2009, c) 2.09.2009	Pismo do KRUS w Starachowicach o informacje czy mąż klientki zamieszkujący w Polsce podlega ubezpieczeniu KRUS
4.	b) 01.09.2009, c) 2.09.2009	Pismo do ZUS w Kielcach o informacje czy mąż klientki zamieszkujący w Polsce podlega ubezpieczeniu w ZUS
5.	b), c) 9.09.2009	Pismo do MOPS w Starachowicach z informacją, iż mają zastosowanie przepisy o koordynacji
6.	b) 4.09.2009, a) 11.09.2009	Odpowiedź z PUP w Starachowicach
7.	b) 9.09.2009, a) 5.09.2009	Odpowiedź z KRUS w Starachowicach
8.	b) 6.10.2009, a) 3.10.2009	Odpowiedź z ZUS w Kielcach
9.	b) 20.10.2009, c) 5.10.2009	Pismo z MOPS w Starachowicach, w załączeniu decyzja uchylająca decyzję przyznającą świadczenia i harmonogram wypłaconych świadczeń
10.	b) 18.11.2009	Decyzja Nr 1063/I/8151/2009 z dnia 18.11.2009 r., która stwierdza brak uprawnień Pani K.K. do świadczeń rodzinnych, tj. zasiłku rodzinnego na dwoje dzieci na okres od 1.06.2009 do 31.10.2009

11.	b) 18.11.2009, c) 19.11.2009	Pismo do klientki na adres polski przesyłające decyzję
12.	b) 18.11.2009, c) 19.11.2009	Pismo do klientki na adres angielski przesyłające decyzję
13.	b) 18.11.2009, c) 19.11.2009	Pismo do MOPS w Starachowicach przesyłające decyzję

Sprawa załatwiona zgodnie z przepisami.

3. ROPSZ.I.8150-1281/10

L.p.	Data pisma: a) wpływu b) sporządzenia c) wysłania	Sposób załatwienia sprawy
1.	b) 24.09.2010, a) 30.09.2010	Pismo MOPS w Ostrowcu Św. przekazujące wniosek klientki o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego na okres 2010/2011
2.	b) 06.10.2010, c) 7.10.2010	Decyzja Nr 154/Zr-d/8151/2010 z dnia 6.10.2010 r. przyznająca świadczenia, przesłana do klientki
3.	b) 06.10.2010, c) 7.10.2010	Pismo do MOPS w Ostrowcu Św. przekazujące decyzję
4.	c) 12.10.2010	Przesłano formularz SED F003 do Wielkiej Brytanii z informacją o uprawnieniu do pobierania świadczeń w Polsce
5.	c) 12.10.2010	Pismo do klientki o przesłaniu formularza SED F003

Sprawa załatwiona zgodnie z przepisami.

4. ROPSZ.I.8150/755/10

L.p.	Data pisma: a) wpływu b) sporządzenia c) wysłania	Sposób załatwienia sprawy
1.	a) 11.05.2010	Wpłynęły formularze E401 i E411 z Danii
2.	b), c) 25.05.2010	Pismo do klientki o dostarczenie dokumentów, m.in. - poświadczających zameldowanie - aktywność zawodową
3.	b), c) 25.05.2010	Pismo do MOPS w Starachowicach o informacje czy rodzina pobiera świadczenia
4.	b) 31.05.2010, a) 7.06.2010	Odpowiedź z MOPS w Starachowicach o nie pobieraniu świadczeń
5.	a) 9.06.2010	Poświadczenie zameldowania i zaświadczenie z PUP
6.	b), c) 14.06.2010	Pismo do klientki o odesłaniu formularzy
7.	a) 24.08.2010	Oświadczenie klientki z prośbą o wyjaśnienie, dlaczego w Danii potrącana jest kwota polskiego zasiłku rodzinnego
8.	b), c) 25.08.2010	Pismo do instytucji duńskiej z prośbą o wyjaśnienia
9.	a) 7.10.2010	Wniosek klientki o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego wraz z zaświadczeniem o dochodzie
10.	b) 11.10.2010, c) 12.10.2010	Pismo do instytucji duńskiej przekazujące wniosek oraz formularz SED F006

11.	b) 11.10.2010, c) 12.10.2010	Pismo do klientki o przedłużeniu terminu załatwienia sprawy
12.	b) 11.10.2010	Decyzja tymczasowa Nr 3/zr-dt/8151/2010
13.	a) 14.10.2010	Zaświadczenie ze szkoły o kontynuacji nauki

Sprawa załatwiona zgodnie z przepisami.

5. ROPSZ.I.8150-879/09

L.p.	Data pisma: a) wpływu b) sporządzenia c) wysłania	Sposób załatwienia sprawy
1.	a) 22.06.2009	Wpłynął formularz UK-PL z Wielkiej Brytanii
2.	b) 23.06.2009, c) 24.06.2009	Wezwanie do klientki o dostarczenie dokumentów, m.in. - potwierdzających zameldowanie, - poświadczenie zatrudnienia za granicą i datę podjęcia pracy wraz z tłumaczeniem dokumentów, - o pobieraniu bądź nie świadczeń rodzinnych, - adres zamieszkania wnioskodawcy poza granicami RP
3.	b) 23.06.2009, c) 24.06.2009	Pismo do MOPR w Kielcach o zebranie wymaganej dokumentacji, m.in. - potwierdzenie pobierania bądź nie świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, - umowa o pracę za granicą i data podjęcia zatrudnienia wraz z tłumaczeniem dokumentów, - adres zamieszkania wnioskodawcy poza granicami RP
4.	a) 3.07.2009	Oświadczenie klientki wraz z wymaganymi dokumentami
5.	b) 8.07.2009, a) 16.07.2009	Pismo z MOPR w Kielcach wraz z wnioskiem o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego na okres 2007/2008
6.	b) 22.07.2009, c) 23.07.2009	Informacja do MOPR w Kielcach, od kiedy mają zastosowanie przepisy o koordynacji
7.	b) 29.07.2009, a) 4.08.2009	Decyzja MOPR uchylająca prawo do świadczeń
8.	b) 26.08.2009	Decyzja Marszałka Nr 7914/I/8151/2009 z dnia 26.08.2009 r. zobowiązująca do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń za okres od 1.08.2008 do 31.08.2008
9.	b) 26.08.2009, c) 28.08.2009	Pismo do klientki przesyłające decyzję Marszałka
10.	b) 26.08.2009, c) 28.08.2009	Pismo do MOPR w Kielcach przesyłające decyzję Marszałka
11.	a) 3.09.2009	Kopia wpłaty nienależnie pobranych świadczeń
12.	b), c) 4.09.2009	Pismo do klientki o przesłaniu formularza do Wielkiej Brytanii
13.	b) 7.09.2009, a) 14.09.2009	Pismo z MOPR w Kielcach o wpłacie nienależnie pobranych świadczeń

Stwierdzono, iż do dostarczenia tych samych danych zobowiązano zarówno klientkę (zał. nr 35), jak i MOPR w Kielcach (zał. nr 36).

6. ROPSZ.I.8150-557/10

L.p.	Data pisma:	Sposób załatwienia sprawy
------	-------------	---------------------------

	a) wpływu b) sporządzenia c) wysłania	
1.	a) 8.04.2010	Wpłynął formularz E401 z Niemiec
2.	a) 22.04.2010	Wniosek klientki o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego wraz z dokumentami na okres zasiłkowy 2009/2010
3.	b) 26.04.2010, c) 27.04.2010	Pismo do instytucji niemieckiej przesyłające wypełniony formularz E401
4.	b), c) 27.04.2010	Pismo do klientki o przesłaniu formularza do Niemiec
5.	b), c) 20.05.2010	Decyzja Nr 79/zr-d/8151/2010 z 20.05.2010 odmawiająca przyznania prawa do zasiłku rodzinnego w okresie 1.04.2010 do 31.10.2010, przesłana do klientki
6.	b), c) 20.05.2010	Pismo do MGOPS w Końskich wraz z wydaną decyzją
7.	b), c) 26.05.2010	Pismo do MGOPS w Końskich z informacją, iż mają zastosowanie przepisy o koordynacji
8.	b) 9.06.2010, a) 15.05.2010	Pismo MGOPS z Końskich wraz z wnioskiem klientki o ustalenie prawa do zasiłku pielęgnacyjnego z 1.09.2006 wraz z dokumentami
9.	b) 9.07.2010, c) 12.07.2010	Decyzja Nr 436/8151/2010 z 9.07.2010 przyznająca prawo do zasiłku pielęgnacyjnego w okresie 1.09.2006 do 30.04.2008, przesłana do klientki
10.	b) 9.07.2010, c) 12.07.2010	Decyzja Nr 437/8151/2010 z 9.07.2010 przyznająca prawo do zasiłku pielęgnacyjnego w okresie 1.05.2008 do 31.05.2009, przesłana do klientki
11.	b) 9.07.2010, c) 12.07.2010	Decyzja Nr 438/8151/2010 z 9.07.2010 przyznająca prawo do zasiłku pielęgnacyjnego w okresie 1.06.2009 do 30.04.2011, przesłana do klientki
12.	b) 9.07.2010, c) 12.07.2010	Pismo do MGOPS w Końskich przesyłające wydane decyzje

Sprawa załatwiona zgodnie z przepisami.

W ocenie Zespołu Kontrolującego w skontrolowanych teczkach spraw znajdowały się komplety wymaganych dokumentów, określających sytuację materialno-bytową rodziny klienta, stanowiących podstawę weryfikacji okresów zbiegu świadczeń. Decyzje zawierały właściwą podstawę prawną, szczegółowe uzasadnienia oraz poprawne pouczenia.

Stwierdzono natomiast, iż w dwóch przypadkach zażądano zarówno od klientki, jak i od właściwego ośrodka pomocy społecznej tych samych informacji dotyczących sytuacji rodziny. Zdaniem Zespołu Kontrolującego powyższa sytuacja prowadzi do przedłużania terminów załatwiania spraw oraz niepotrzebnego nakładu pracy, a także kosztów ze strony klientów i ośrodków pomocy społecznej (tłumaczenia). Ustalony podział zadań w Zespole, wynikający ze skontrolowanych zakresów czynności, prowadzi do braku współdziałania między kilkoma pracownikami zajmującymi się tą samą sprawą – czego dowodem jest opisany powyżej nieprawidłowy tok postępowania w dwóch analizowanych sprawach.

Ponadto należy zwrócić uwagę na fakt, że ośrodki pomocy społecznej (na przykładzie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Kielcach pismo znak: ROPSZ.I.8150-63/10/KN z dnia 22.01.2010 r. – **zał. nr 33**) są zobowiązane do dostarczania poświadczonych tłumaczeń tekstów z języków obcych, co należy do zadań Urzędu Marszałkowskiego i na ten cel Urząd otrzymuje środki finansowe z budżetu państwa.

Ad 3) Wydatkowanie przekazywanej z budżetu państwa dotacji

Na realizację przedmiotowego zadania samorząd województwa na 2009 r. pismem z dnia 19 maja 2008 r. znak: ZPS.II.3010-1/08/KS (**zał. nr 37**) zapotrzebował kwotę 445 328 zł. Decyzją Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 22 października 2008 r. znak: FN.I.3010-221-1/08 otrzymał 445 000 zł (**zał. nr 38**). Kwota dotacji została przyznana przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

W 2009 r. plan wydatków budżetu województwa w rozdziale 85212 został zatwierdzony Uchwałą Nr 1482/09 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 19 stycznia 2009 r. (**zał. nr 39**).

Plan wydatków według załącznika nr 2 do w/w Uchwały:

Dział 852 – Pomoc społeczna

Rozdział 85212 – Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego - 445 000,00 zł w tym:

wynagrodzenia osobowe pracowników	§ 4010	365 832,00 zł
składki na ubezpieczenia społeczne	§ 4110	64 205,00 zł
składki na Fundusz Pracy	§ 4120	8 963,00 zł
Razem: wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń		439 000,00 zł
zakup usług obejmujących tłumaczenia	§ 4380	6 000,00 zł

W trakcie roku dokonano dwóch zmian w planie wydatków budżetu województwa, które polegały na przesunięciach między paragrafami w ramach działu 852 i rozdziału 85212:

1. zmiany dokonane Uchwałą Nr XXXII/548/09 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 30 listopada 2009 r. na kwotę 10 027,00 zł (**zał. nr 40**)

zmniejszono § 4110 o kwotę	7 175,00 zł
zmniejszono § 4380 o kwotę	2 852,00 zł
zwiększono § 4010 o kwotę	9 791,00 zł
zwiększono § 4120 o kwotę	236,00 zł.

2. zmiany dokonane Uchwałą Nr 2286/09 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 16 grudnia 2009 r. na kwotę 389,58 zł (**zał. nr 41**)

zmniejszono § 4380 o kwotę	389,58 zł
zwiększono § 4110 o kwotę	389,58 zł.

Na koniec 2009 r. wykonanie wydatków w rozdziale 85212 według „Sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” (**zał. nr 42**) wyglądało następująco:

Wyszczególnienie	§	Plan po zmianach	Wydatki wykonane
wynagrodzenia osobowe pracowników	4010	375 623,00	375 623,00
składki na ubezpieczenia społeczne	4110	57 419,58	57 419,58
składki na Fundusz Pracy	4120	9 199,00	9 199,00

zakup usług obejmujących tłumaczenia	4380	2 758,42	2 758,42
Razem		445 000,00	445 000,00

Z powyższego zestawienia wynika, iż w 2009 r. w stosunku do zaplanowanej dotacji wzrosły wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń o kwotę 3 241,58 zł.

Na 2010 r. samorząd województwa pismem z dnia 25 maja 2009 r. znak: ROPSZ.I.3010-1/09/KS zgłosił potrzeby w kwocie 496 770 zł (**zał. nr 43**). Decyzją Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 22 października 2009 r. znak: FN.I.3010-139-2/09 otrzymał 364 000 zł (**zał. nr 44**). Wysokość kwoty dotacji została określona przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

W 2010 r. plan wydatków budżetu województwa w rozdziale 85212 został ustalony Zarządzeniem Nr 5/10 Marszałka Województwa Świętokrzyskiego z dnia 20 stycznia 2010 r. (**zał. nr 45**).

Wydatki bieżące według załącznika nr 2 do w/w Zarządzenia wyglądały następująco:
Rozdział 85212 364 000,00 zł
w tym:

wynagrodzenia osobowe pracowników	§ 4010	305 000,00 zł
składki na ubezpieczenia społeczne	§ 4110	46 330,00 zł
składki na Fundusz Pracy	§ 4120	7 473,00 zł
Razem: wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń		358 803,00 zł
zakup usług obejmujących tłumaczenia	§ 4380	5 197,00 zł

W 2010 r. dokonano dwóch zmian w planie wydatków budżetu województwa, które polegały na:

- przesunięciach między paragrafami w ramach działu 852 i rozdziału 85212. Zmiany dokonano Uchwałą Nr XLIII/773/10 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 8 listopada 2010 r. na kwotę 5 726,23 zł (**zał. nr 46**)
zmniejszono § 4110 o kwotę 591,16 zł
zmniejszono § 4120 o kwotę 853,38 zł
zmniejszono § 4380 o kwotę 4 281,69 zł
zwiększono § 4010 o kwotę 5 726,23 zł
- zwiększeniu dotacji o 20 000,00 zł, które zostały przeznaczone na § 4010. Zmiany dokonano Uchwałą Nr 3000/10 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 24 listopada 2010 r. (**zał. nr 47**).

Na dzień 30 listopada 2010 r. wykonanie wydatków w rozdziale 85212 według „Sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” (**zał. nr 48**) wyglądało następująco:

Wyszczególnienie	§	Plan po zmianach	Wydatki wykonane
wynagrodzenia osobowe pracowników	4010	330 726,23	330 726,23
składki na ubezpieczenia społeczne	4110	45 738,84	45 738,84

składki na Fundusz Pracy	4120	6 619,62	6 619,62
zakup usług obejmujących tłumaczenia	4380	915,31	667,14
Razem		384 000,00	383 751,83

Z powyższego zestawienia wynika, iż na koniec listopada 2010 r. w stosunku do układu wykonawczego:

- zwiększono plan w rozdziale 85212 o 20 000,00 zł
- wzrosły wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń o kwotę 24 281,69 zł
- zmniejszono wydatki na zakup usług w formie tłumaczeń o kwotę 4 281,69 zł
- pozostało do wykorzystania 248,17 zł.

Wydatki dotyczące tłumaczeń

Według pisemnej informacji Dyrektora Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej i Zdrowotnej Pani Barbary Jakackiej-Green z dnia 16 grudnia 2010 r. (**zał. nr 49**) w 2009 r. dokonano 19 tłumaczeń. Najmniejszą kwotą przeznaczoną na tłumaczenia było 24,40 zł, a największą – 311,10 zł.

Do końca listopada 2010 r. wykonano 9 tłumaczeń na kwotę 667,14 zł. Najmniejszą kwotą przeznaczoną na tłumaczenia było 36,91 zł, a największą – 221,43 zł.

W załączeniu kopia przetłumaczonego dokumentu i faktury opiewającej na najwyższą kwotę 311,10 zł (**zał. nr 50**).

Wydatki dotyczące wynagrodzeń

Zgodnie z pismem znak: ROPSZ.I.8128-49/10/JW z dnia 23 grudnia 2010 r. (**zał. nr 31**) średniomiesięczne wynagrodzenie osób realizujących przedmiotowe zadanie wyniosło:

w 2009 r.:

- 3 042 zł – pracownicy, których wynagrodzenie jest finansowane z dotacji,
- 2 819 zł – wszyscy pracownicy realizujący przedmiotowe zadanie;

w 2010 r.:

- 3 385 zł – pracownicy, których wynagrodzenie jest finansowane z dotacji,
- 3 014 zł – wszyscy pracownicy realizujący przedmiotowe zadanie.

Na podstawie złożonego Sprawozdania rzeczowo-finansowego o zadaniach z zakresu świadczeń rodzinnych zrealizowanych ze środków budżetu państwa oraz Sprawozdania z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów za 2009 r. wynika:

1) wydatki na obsługę zadania z zakresu koordynacji wynoszą ogółem	511 850 zł
z tego na:	
świadczenia rodzinne	458 345 zł
fundusz alimentacyjny	50 820 zł
przyznana dotacja	445 000 zł
środki własne	66 850 zł
2) wydatki na wynagrodzenia ogółem	442 242 zł
w tym na:	
świadczenia rodzinne	391 422 zł
fundusz alimentacyjny	50 820 zł
	(w wierszu C4.1 wykazano 15 etatów)
	(w wierszu C4.1 wykazano 1 etat)

Według sprawozdania Rb-28S wydatki w 2009 r. wynosiły (opis str.22 niniejszego protokołu):

- wynagrodzenie wraz z pochodnymi	442 241,58 zł
- pozostałe	2 758,42 zł

Z analizy sprawozdań rzeczowo-finansowych za 2009 r. wynika, że:

- wydatki na wynagrodzenia zostały pokryte w całości z dotacji z budżetu państwa,
- środki własne Urzędu Marszałkowskiego na obsługę koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego wynosiły 66 850 zł.

Natomiast zgodnie z pisemną informacją uzyskaną od Dyrektora Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej i Zdrowotnej Pani Barbary Jakackiej-Green z dnia 15 grudnia 2010 r. (**zał. Nr 30**) na koniec 2009 r. w Zespole było zatrudnionych 16 osób (16 etatów), w tym wynagrodzenia tylko 10 osób były finansowane z dotacji z budżetu państwa. Pozostałe 6 etatów zostało sfinansowanych ze środków własnych samorządu województwa.

Według sprawozdań rzeczowo-finansowych była to kwota 66 850 zł, która zdaniem inspektorów nie mogła zostać przeznaczona na płace wraz z pochodnymi dla 6 pracowników (6 etatów), ponieważ daje to średnie miesięczne wynagrodzenie wraz z pochodnymi w kwocie 928,47 zł na 1 etat.

Z powyższego wynika, że sprawozdania rzeczowo-finansowe zostały sporządzone nieprawidłowo, co uniemożliwiło określenie faktycznych kosztów wynagrodzenia wszystkich pracowników realizujących przedmiotowe zadanie i skutkowało przekazaniem do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej mylnych informacji.

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono:

- zadania w zakresie pomocy społecznej województwa samorządowego w woj. świętokrzyskim wykonywane są przez regionalny ośrodek polityki społecznej i zdrowotnej, a nie - zgodnie z art. 6 pkt 5 cyt. ustawy - przez jednostkę organizacyjną pomocy społecznej – tj. regionalny ośrodek polityki społecznej (art. 113, ust.1 cyt. ustawy), którego zadania są przedstawione w tejże ustawie,
- Oddział Polityki Społecznej zajmuje się również realizacją zadań wynikających z zakresu innych ustaw (np.: ustawa o rehabilitacji zawodowej społecznej i zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, o świadczeniach rodzinnych, o przeciwdziałaniu narkomanii, o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi),
- w regulaminie organizacyjnym Urzędu Marszałkowskiego w części dot. ROPSZ w zapisie odnośnie zakresu działań Zespołu ds. Pomocy Społecznej, Rehabilitacji i Profilaktyki znajduje się zadanie wykonywane przez inny Zespół – tj. zadanie określone w § 86a, pkt 9 dot. planu finansowego świadczeń rodzinnych, które powinno zostać ujęte w zadaniach Zespołu ds. Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego w Zakresie Świadczeń Rodzinnych,
- Pani Katarzyna Nadolna pracownik Zespołu ds. Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego w Zakresie Świadczeń Rodzinnych, realizuje zadanie wymienione w art. 21 pkt 6 cyt. ustawy tj. „prowadzenie banku danych o wolnych miejscach w całodobowych placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie województwa”, które ujęte jest w zadaniach Zespołu ds. Pomocy Społecznej, Rehabilitacji i Profilaktyki,
- w § 86 a, pkt 4 regulaminu ujęto zadanie: *organizowanie kształcenia, w tym prowadzenie publicznych szkół służb społecznych oraz szkolenia zawodowego kadr pomocy społecznej*”. Dodatkowo – co wynika z wykazu do regulaminu (**zał. nr 3a**) - nadzór nad Centrum Kształcenia Pracowników Służb Społecznych w Skarżysku – Kamiennej przypisano Dyrektorowi Departamentu Promocji, Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki. Z wyjaśnień dyr. B. Jakackiej – Green (**zał. nr 3**) wynika, iż ROPSZ realizuje całość zadania. Wobec

powyższego stwierdzić należy, że ROPSZ nie realizuje w pełni przypisanego ustawowo zadania ograniczając się jedynie do organizowania szkoleń dla kadr pomocy społecznej,

- w regulaminie w zadaniach ROPSZ nie zostały uwzględnione zadania dot.: sporządzania sprawozdawczości oraz przekazywania jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego (art. 21 pkt 7 cyt. ustawy) i zadanie dot. sprawowania przez Marszałka województwa nadzoru przy pomocy regionalnego ośrodka polityki społecznej nad podległymi jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej (art. 113 ust. 3 cyt. ustawy) – ograniczono się jedynie do wskazania nadzoru nad regionalnymi domami pomocy społecznej o charakterze specjalistycznym, które nie funkcjonują w województwie świętokrzyskim,

- Zespołowi ds. Pomocy Społecznej, Rehabilitacji i Profilaktyki działającemu w ramach Oddziału ds. Polityki Społecznej liczącemu tylko 7 osób przypisano aż 51 zadań, które są bardzo zróżnicowane tematycznie podczas, gdy np.: Zespół ds. Koordynacji Systemów Zabezpieczeń Społecznych w Zakresie Świadczeń Rodzinnych liczy 15 osób przy realizacji 11 zadań,

- pełniącym obowiązki kierownika Oddziału jest. p. Teresa Śliwa, która jednocześnie jest Koordynatorem Zespołu ds. Pomocy Społecznej, Rehabilitacji i Profilaktyki wchodzącego w skład wymienionego Oddziału,

- samorząd województwa nie posiada opracowanej strategii wojewódzkiej w zakresie polityki społecznej, co jest poważnym naruszeniem art. 21 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Oznacza to, że od dnia wejścia w życie ustawy tj. 1 maja 2004 r. zobowiązującej samorząd do opracowania strategii do chwili obecnej zadanie to nie jest realizowane,

- opracowywana strategia pn.: „wojewódzka strategia rozwiązywania problemów społecznych” posiada niezgodną z ustawą nazwę, co może mieć wpływ na treści jakie będzie zawierała. Ograniczenie się tylko do „rozwiązywania problemów społecznych” może spowodować, że powstanie dokument stanowiący tylko wąski zakres obszaru polityki społecznej,

- prace nad wyłonieniem podmiotu odpowiedzialnego za opracowanie strategii trwały aż 6 miesięcy,

- harmonogram prac dot. etapów powstania strategii nie został na dzień 31.12.2010 r. zrealizowany,

- pomimo zlecenia sporządzenia strategii firmie zewnętrznej ROPSZ dodatkowo we własnym zakresie zbierał i opracowywał nowe dane od jops-ów (np.: ankiety),

- nałożone terminy przez ROPSZ w stosunku do jops, od których zbierane były ankiety dot. opracowywania strategii były zbyt krótkie w stosunku do gmin i niemożliwe do zrealizowania przez powiaty,

- opracowywana strategia obejmuje również miniony rok 2010,

- w 2009 r. i 2010 r. ROPSZ nie organizował kształcenia i nie wybierał kierunków studiów podyplomowych, jedynie zebrał informacje o kandydatach do studiów podyplomowych organizowanych przez Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich w Warszawie. Do chwili obecnej żaden z kierunków nie został uruchomiony,

- z dwóch szkoleń zorganizowanych w 2009 r. tj.: „Efektywnie, fachowo, skutecznie – zarządzanie jednostką sektora pomocy społecznej” oraz „Warsztat pracownika socjalnego” przeanalizowano 8 list obecności. W harmonogramie zaplanowano w/w szkolenia dla max. 22 osób w każdej grupie, co może wskazywać na to, iż miały to być grupy warsztatowe. Natomiast 6 z 8 list obecności zawiera zdecydowanie większą liczbę uczestników tj. od 39 do 57. Warsztaty prowadzone w grupie liczącej powyżej 15 - 17 osób są mało efektywne, a w grupie powyżej 25 osób niemożliwe do przeprowadzenia,

- ze szkoleń zorganizowanych w 2010 r. tj.: „Przemoc domowa – diagnoza i praca z rodziną”, „Praca z trudnym klientem. Zrozumieć klienta pomocy społecznej”, „Rehabilitacja społeczna

osób z zaburzeniami psychicznymi” przeanalizowano 10 list obecności.. W harmonogramie zaplanowano w/w szkolenia dla max. 20 osób w każdej grupie, analogicznie jak wyżej można domniemywać, iż miały być to grupy warsztatowe. Natomiast we wszystkich listach obecności znajduje się zdecydowanie większa liczba uczestników tj.: od 25 do 41,

- w przypadku szkolenia: „Mazurskie doświadczenia – świętokrzyskie rekomendacje” zaplanowana liczba uczestników zgadzała się z listą obecności,
- z listy obecności grupy szkoleniowej nr 4, która uczestniczyła w szkoleniu: „Praca z trudnym klientem – zrozumieć klienta pomocy społecznej”, które odbyło się w 2010 r. wynika, iż szkolenie ukończyło tylko 13 osób. Biorąc pod uwagę powyższe niewiarygodne staje się przeszkolenie łącznie 227 osób (**zał. nr 10**). Stwierdza się, iż wykazana łączna liczba osób przeszkolonych w 2010 r. jest zawyżona,
- program szkolenia: „Praca z trudnym klientem – zrozumieć klienta pomocy społecznej. Warsztat pracownika socjalnego” jest wadliwie skonstruowany, gdyż np: czas przeznaczony na de facto 3 tematy: „Praca socjalna ze sprawcami i ofiarami przemocy w rodzinie. Praca z rodzinami objętymi problemem uzależnień” uniemożliwia przekazanie pełnej wiedzy w ciągu 1,5 h,
- zapotrzebowanie na tematykę szkoleń zbierane jest głównie z PCPR i OPS, natomiast z np: DPS i placówek opiek. – wych. zbierane jest sporadycznie, ponadto pracownicy tych jednostek nie mają możliwości przedstawienia swoich propozycji, gdyż przed organizacją szkolenia ROPSZ nie zbiera w ogóle od nich zapotrzebowania,
- z przeanalizowanych list obecności ze szkoleń opisanych na str. 6 niniejszego protokołu wynika, że uczestniczyło w nich łącznie 647 osób z czego: 95 osób zatrudnionych w DPS, 29 osób w ŚDS i 3 osoby zatrudnione w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Zatem w w/w szkoleniach uczestniczyło w stosunku do ogólnej liczby uczestników ok.: 15% pracowników DPS, 4,5% z ŚDS, 0,5% z placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- najmniejszą grupę beneficjentów stanowią osoby zatrudnione w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, dla których brak jest odpowiedniej tematyki szkoleń,
- najwięcej szkoleń w latach 2009 i 2010 zorganizowano dla pracowników ośrodków pomocy społecznej i powiatowych centrów pomocy rodzinie,
 - w wykazie szkoleń za rok 2010 znajdują się także szkolenia nie przeznaczone dla pracowników pomocy społecznej: m.in.: „Szkolenie dla sprzedawców napojów alkoholowych. Sprzedawca asertywny”, „Szkolenie dla wychowawców, nauczycieli, pedagogów i psychologów szkolnych z zakresu prowadzenia szkolnych programów profilaktycznych”,
- nie rozpoznano przyczyn ubóstwa, a jedynie opisano różne zjawiska łączące się z ubóstwem. Brak jest określenia głównych przyczyn ubóstwa występujących w woj. świętokrzyskim. Dokumenty dot. problemu ubóstwa powstały dopiero w 2010 r.,
- w kwestii opracowywania regionalnych programów pomocy społecznej wspierających samorządy lokalne w działaniach na rzecz ograniczania ubóstwa w sierpniu 2009 r. sporządzono jedynie projekt Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu na lata 2009 – 2013, który nie został wprowadzony z powodu błędu metodologicznego jakim był brak diagnozy,
- spośród 15 wymienionych przez ROPSZ działań podjętych w latach 2009-2010 w celu realizacji zadania określonego w art. 21 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej, tylko 7 z nich (z tego: 4 działania wykazane w 2009r. i 3 w 2010 r.) kontrolujący uznali za działania w pełni promujące lub inspirujące nowe rozwiązania w zakresie pomocy społecznej,
- dane o wolnych miejscach w całodobowych placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie województwa zbierane są zbyt rzadko, w związku z czym są nieaktualne,
- bank danych nie spełnia swojej funkcji, ponieważ w przypadku zaistnienia konieczności natychmiastowego umieszczenia dziecka w placówce jest to utrudnione ze względu na brak rzetelnej i aktualnej informacji,

- W 2010 r. ROPSZ opracował bilans potrzeb w zakresie pomocy społecznej poprzez zbindowanie tabel nadesłanych przez samorządy terytorialne i jako podsumowanie potrzeb załączył scalone dane przesłane przez ops-y i pcpr-y i porównał je z danymi za 2009 r.,
- z danych liczbowych zawartych w bilansie potrzeb za 2010 r. dot. planu potrzeb w zakresie podnoszenia kwalifikacji pracowników zatrudnionych w ośrodkach pomocy społecznej nie można wyciągnąć jasnych i rzetelnych wniosków (patrz str. 13 niniejszego protokołu),
- w bilansie za 2009 r. jak i za 2010 r. brak jest informacji dot. potrzeb w zakresie rozwoju infrastruktury i różnych form pomocy społecznej wymienionych w cyt. ustawie w: art. 17 ust. 1 pkt 12 i ust. 2 pkt 3, art. 18 ust. 1 pkt 5, art. 19 pkt 4, 10, 11, 12 i art. 20 ust 1 pkt 2. Wymienione dane dotyczą głównie potrzeb w zakresie środków finansowych oraz potrzeb w zakresie planowanego zatrudnienia w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej
- samorząd województwa nie posiada opracowanej metody sporządzania bilansu potrzeb w zakresie pomocy społecznej pomimo obowiązku realizacji tego zadania od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- zadania Zespołu ds. Koordynacji wymienione w § 86 b) Regulaminu Urzędu Marszałkowskiego są zgodne z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych (art. 21 i 23a),
- zapis w zakresach czynności 8 pracowników Zespołu ds. Koordynacji w brzmieniu: „wydawanie decyzji” jest błędny, ponieważ w rzeczywistości dotyczy sporządzania projektów decyzji,
- zwiększenie zatrudnienia od stycznia 2009 r. do listopada 2010 r. o 5 etatów nie ma uzasadnienia w ilości wpływających do Zespołu ds. Koordynacji spraw i liczby wydawanych decyzji,
- prowadzenie w Zespole ds. Koordynacji postępowania wyjaśniającego w 1 sprawie przez minimum 3 pracowników może prowadzić do wydłużania terminów załatwiania spraw,
- w trakcie prowadzonego przez Zespół ds. Koordynacji postępowania wyjaśniającego wysyłane są pisma do kilku podmiotów zobowiązujące do potwierdzenia tej samej informacji dotyczącej sytuacji rodziny, co może prowadzić do przedłużania terminów załatwiania spraw, niepotrzebnego nakładu pracy i kosztów ze strony klientów i ośrodków pomocy społecznej (tłumaczenia),
- nieprawidłowym jest żądanie od właściwych ośrodków pomocy społecznej dostarczania poświadczonych tłumaczeń tekstów z języków obcych, co należy do zadań Urzędu Marszałkowskiego i na ten cel Urząd otrzymuje środki finansowe z budżetu państwa,
- za niewłaściwe uznaje się zobowiązanie przez ROPSZ właściwych ośrodków pomocy społecznej do zbierania wszystkich informacji niezbędnych do ustalenia sytuacji rodziny (nie tylko tych, które dotyczą pobierania świadczeń rodzinnych),
- w skontrolowanych teczkach spraw znajdują się komplety wymaganych dokumentów,
- skontrolowane decyzje dotyczące koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie świadczeń rodzinnych zawierają właściwą podstawę prawną, szczegółowe uzasadnienia i poprawne pouczenia,
- w badanym okresie, w stosunku do zaplanowanej dotacji na koordynację systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie świadczeń rodzinnych, rosły wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń, a malały wydatki na zakup usług obejmujących tłumaczenia,
- sprawozdania rzeczowo-finansowe o zadaniach z zakresu świadczeń rodzinnych zrealizowanych ze środków budżetu państwa zostały sporządzone nieprawidłowo, ponieważ nie ma korelacji pomiędzy wierszem C4.1 (liczba osób realizujących zadania z zakresu koordynacji świadczeń rodzinnych, w tym zatrudnionych na podstawie umowy o pracę) a wierszem E3.1 (wydatki na obsługę zadania z zakresu koordynacji świadczeń rodzinnych, w tym wydatki na wynagrodzenia).

Wyżej wymienionych ustaleń dokonano na podstawie:

1. Pisemnych wyjaśnień złożonych przez Dyrektora ROPSZ p. Barbarę Jakacką-Green.
2. Rozmów przeprowadzonych z pracownikami ROPSZ: p. T. Śliwą, p. B. Szymczyk – Kogut, K. Nadolną, M. Kocia, K. Jantarski, p. J. Wojtacha, p. K. Smolarczyk.
3. Analizy udostępnionej dokumentacji.
4. Analizy treści zawartych na stronach internetowych, w tym: BIP Urzędu Marszałkowskiego, Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, Instytutu Rozwoju Służb Społecznych, Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich.

Zgodnie z § 16, ust. 1-5 rozporządzenia MPS w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej z dnia 23 marca 2005 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543)

1. Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyn tej odmowy.
2. Odmowa podpisania protokołu kontroli przez kierownika jednostki podlegającej kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych.
3. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole.
4. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.
5. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z czego po jednym przekazano Dyrektorowi Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej i Zdrowotnej w Kielcach oraz Dyrektorowi Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach.

Protokół sporządzono w dniu 28.01.2011 r.

Protokół podpisał w dniu 31.01.2011 r. dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej i Zdrowotnej w Kielcach

Protokół podpisali:

Ze strony jednostki kontrolującej:

1. Małgorzata Bojar
3. Anna Konieczna
4. Agnieszka Herbuś
5. Magdalena Dzieciaczek

Ze strony jednostki kontrolowanej:

Pani Barbara Jakacka-Geen
Dyrektor
Regionalnego Ośrodka
Polityki Społecznej i Zdrowotnej w Kielcach

Wykaz załączników:

Załącznik nr 1 – <http://bip.sejmik.kielce.pl/Artykul-Regulamin-Organizacyjny-Urzedu-Marszalkowskiego-Wojewodztwa-Swietokrzyskiego---kwiecien-2010,10671,1187.html>

Regulamin Urzędu Marszałkowskiego – rozdział VII dot. Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej i Zdrowotnej.

Załącznik nr 2 – zakres czynności pracownika p. K. Nadolny.

Załącznik nr 3 – pismo dyr. ROPSZ p. B. Jakackiej – Green znak: ROPSZ I/49/2010/KJ dnia 07.12.2010r.

Załącznik nr 3a – wykaz do regulaminu organizacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Woj. Świętokrzyskiego,

Załącznik nr 4– pismo dyr. ROPSZ p. B. Jakackiej – Green z dnia 15.12.2010r.

Załącznik nr 5 – wyjaśnienia pisemne dot. opracowywania strategii sporządzone przez p. Agnieszkę Lopart – Starmach.

Załącznik nr 6 – umowa z dnia 22 września 2010 r.

Załącznik nr 7 – pismo dyr. ROPSZ p. B. Jakackiej – Green znak: ROPSZ I 8128-/49/10/TŚ z dnia 30.12.2010r.

Załącznik nr 7/3 – biuletyn „Rodzina w centrum uwagi”.

Załącznik nr 7/4 – biuletyn „Pomoc społeczna – wyzwanie czasu zmian”.

Załącznik nr 8 – ankieta dla przedstawicieli gmin i powiatów.

Załącznik nr 9 – pismo dyr. ROPSZ p. B. Jakackiej – Green znak: ROPSZ I 8128-/49/10/TŚ z dnia 27.12.2010r.

Załącznik nr 9/5 – program konferencji z dnia 15 czerwca 2009r.

Załącznik nr 10 – wykaz szkoleń za 2009r. i 2010r.

Załącznik nr 11 – harmonogram/plan szkoleń 2009/2010r.

Załącznik nr 12- program szkolenia „Praca z trudnym klientem – zrozumieć klienta pomocy społeczne, warsztat pracownika socjalnego”.

Załącznik nr 13 – pismo do PCPR-ów oraz ops-ów wraz z tabelą dot. zapotrzebowania na szkolenia.

Załącznik nr 14 – arkusz indywidualnej oceny szkolenia.

Załącznik nr 15 – listy obecności uczestników w szkoleniu „Efektywnie, fachowo, skutecznie w 2009r.

Załącznik nr 16 – 10 list obecności uczestników w szkoleniach w 2010 r.

Załącznik nr 17 - <http://ropsz.wrota-swietokrzyskie.pl/web/guest/20> raport „Problem ubóstwa i wykluczenia społecznego w opinii pracowników socjalnych woj. świętokrzyskiego”.

Załącznik nr 18 - <http://ropsz.wrota-swietokrzyskie.pl/web/guest/20> raport „Skala ubóstwa w powiatach gminach woj. świętokrzyskiego”.

Załącznik nr 19 – projekt pn.: „Wojewódzki program przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu na lata 2009 – 2013”.

Załącznik nr 20 – informacja pisemna sporządzona przez p. T. Śliwę dot. opracowywania programu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu w woj. świętokrzyskim.

Załącznik nr 21 – zaproszenie na konferencję oraz program konferencji pn.: „Seksualność osób niepełnosprawnych” z dnia 30 maja 2009r.

Załącznik nr 22 – artykuł w gazecie „Echo dnia”.

Załącznik nr 23 – inf. dot. Wojewódzkiej Społecznej Rady Seniorów.

Załącznik nr 24 – zestawienie gmin, realizujących Program Integracji Społecznej (mini-przedszkola, kluby seniora oraz poradnictwo dla rodziców).

Załącznik nr 25 – wykaz bank danych o wolnych miejscach w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie woj. świętokrzyskiego.

Załącznik nr 26 – Uchwała Nr 2430/10 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 24 lutego 2010r. w sprawie przyjęcia i zatwierdzenia „Bilansu potrzeb w zakresie pomocy społecznej na rok 2010”.

Załącznik nr 27 - pismo burmistrzów/wójtów dot. przygotowywania bilansu potrzeb w zakresie pomocy społecznej na rok 2010.

Załącznik nr 28 - „Bilans potrzeb pomocy w zakresie pomocy społecznej na rok 2010r.” str. 31.

Załącznik nr 29 – upoważnienie Marszałka Województwa dla Pani Jolanty Wojtacy do załatwiania spraw dotyczących realizacji świadczeń rodzinnych w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego i wydawania w tych sprawach decyzji

Załącznik nr 30 – pisemna informacja Dyrektora Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej i Zdrowotnej Pani Barbary Jakackiej-Green z dnia 15 grudnia 2010 r. dot. zatrudnienia w zespole ds. koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego

Załącznik nr 31 – pismo Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej i Zdrowotnej znak: ROPSZ.I.8128-49/10/JW z dnia 23.12.2010 r.

Załącznik nr 32 – zakresy czynności 15 pracowników zespołu ds. koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego

Załącznik nr 33 – pismo Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej i Zdrowotnej do Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Kielcach znak: ROPSZ.I.8150-63/10/KN z dnia 22.01.2010 r.

Załącznik nr 34 – pismo Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej i Zdrowotnej do klientki znak: ROPSZ.I.8150-63/10/KN z dnia 22.01.2010 r.

Załącznik nr 35 - pismo Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej i Zdrowotnej do klientki znak: ROPSZ.I.8150-879/09/KN z dnia 23.06.2009 r.

Załącznik nr 36 - pismo Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej i Zdrowotnej do Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Kielcach znak: ROPSZ.I.8150-879/09/KN z dnia 23.06.2009 r.

Załącznik nr 37 – pismo Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej i Zdrowotnej znak: ZPS.II.3010-1/08/KS z dnia 19 maja 2008 r.

Załącznik nr 38 – Decyzja Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 22 października 2008 r. znak: FN.I.3010-221-1/08

Załącznik nr 39 – Uchwała Nr 1482/09 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 19 stycznia 2009 r.

Załącznik nr 40 – Uchwała Nr XXXII/548/09 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 30 listopada 2009 r.

Załącznik nr 41 – Uchwała Nr 2286/09 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 16 grudnia 2009 r.

Załącznik nr 42 – część dotycząca rozdziału 85212 Sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2009

Załącznik nr 43 – pismo Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej i Zdrowotnej z dnia 25 maja 2009 r. znak: ROPSZ.I.3010-1/09/KS

Załącznik nr 44 – Decyzja Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 22 października 2009 r. znak: FN.I.3010-139-2/09

Załącznik nr 45 – Zarządzenie Nr 5/10 Marszałka Województwa Świętokrzyskiego z dnia 20 stycznia 2010 r.

Załącznik nr 46 – Uchwała Nr XLIII/773/10 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 8 listopada 2010 r.

Załącznik nr 47 – Uchwała Nr 3000/10 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 24 listopada 2010 r.

Załącznik nr 48 – część dotycząca rozdziału 85212 Sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 30 listopada 2010 r.

Załącznik nr 49 – pisemna informacja Dyrektora Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej i Zdrowotnej Pani Barbary Jakackiej-Green z dnia 16 grudnia 2010 r. dot. tłumaczeń dokumentów

Załącznik nr 50 – kopia przetłumaczonego dokumentu i faktury opiewającej na najwyższą kwotę 311,10 zł

Załącznik nr 51 – Tabela Nr 1. Zestawienie liczby spraw wpływających i wydanych decyzji według kwartalnych sprawozdań rzeczowo-finansowych za 2009 r. i do III kwartału 2010 r.